UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 16-го ГРУДНЯ 1920. ЧИСЛО 151. — VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, DECEMBER 16, 1920. No. 151.

СЕНАТ ПРОТИ ЗАБОРОНИ ІМІҐРАЦІЇ.

Палата послів ухвалила знесеннє воєнних законів.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ЗАБОРОНА ІМІҐРАЦІЇ НА ОДИН РІК ПРИНЯТА В ПАЛАТІ ПОСЛІВ.

ВАШІНҐТОН, 13. грудня. — **Палата послів приняла сьогодня 293 голосами проти 41 законопроект Джансона і відіслала його до сенату.**

Важнійші постанови резолюції є слідуючі:

Іміґрація буде заборонена через один рік. Мешканці Злучених Держав (отже й не горожани! — ред.) мають право спровадити своїх родичів, а синів і внуків до 18 літ, дочки та внучки незамужні без обмеження віку, а кромі того братів і сестер з Европи.

Сенат є настроєний проти тої постанови і загально думають, що Сенат згодиться на обмеженнє іміґрації лише на пів року, або додасть инші важні поправки.

ОПОЗИЦІЯ В СЕНАТІ ПРОТИ ЗАБОРОНИ ІМІҐРАЦІЇ.

ВАШІНҐТОН, Д. К. 14. грудня. Н. Й. Гералд). — **Завзята опозиція проявляється в Сенаті проти законопроекту, який перейшов вчера в палаті послів, зі забороною іміґрації на один рік. Більше ніж половина сенаторів противиться тому законови в теперішнім виді, хиба би на зміну поглядів вплинули факти, які є в посіданню сенатської Комісії для Іміґрації.**

Щоби дістати дальші інформації сенатська Іміґраційна Комісія рішила відбувати переслухання. Засіданнє Комісії відбудеть слідуючого тижня і тоді установить вона день переслухання.

ПАЛАТА ПОСЛІВ ЗА ЗНЕСЕННЄМ ВОЄННИХ ЗАКОНІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ВАШІНҐТОН, 13. грудня. — **Палата послів заявилася сьогодня за знесеннєм воєнних законів одноголосно після двогодинної дебати Резолюція, яка тепер має ще пійти під наради Сенату(виймає з під знесення лише постанови про торговлю з ворогом, про воєнні фінансові корпорації і про оборот бондами Свободи і Побіди.**

ПРЕЗИДЕНТ ВИЛСОН ХОЧЕ РАТУВАТИ ДІТИ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЕВРОПІ.

ВАШІНҐТОН, 13. грудня. — Президент Вилсон видав сьогодня апель до „своїх земляків", щоби вони складали жертви для виратування від голодової смерти 3 і пів міліона дітий в центральній Европі. Щоби пережививти діти до слідуючих жнив, треба 30 долярів для одної дитини. Дві третих потрібних фондів дадуть самі краї, в Европі, але одну трету часть, значить 10 долярів, повинна дати Америка.

ХВИЛЕВА ЗГОДА НАД НІМЕЦЬКИМИ КАБЛЯМИ.

ВАШІНҐТОН, 14. грудня. — Американське правительство преконало делеґатів Франції, Англії, Япану й Італії, зібраних на міжнароднім конґресі над комунікаціями, що Америка має певне право до каблів, забраних Німеччині підчас війни. Згадані держави згодилися на тимчасову управу каблів пятьма державами, межи ними й Америкою. Делеґати згодилися, що до дня 15 лютого мається виготовити остаточний проект, як дальше управляти тими каблями.

ДЖЕК ДЕМПСІ ЗДОБУВ ДАЛЬШЕ ПЕРШЕНСТВО В ДУЖАННЮ.

Джек Демпсі, головний світовий чемпіон в дужанню, сповнив надії своїх прихильників підчас свого дужання у вівторок вечером в Медисон Сквер Ґарден в Ню Йорку і побідив свого противника Біла Бренана з Шікаґо в дванайцятьох схватках. Завзята боротьба виказала, що Бреннан єсть неабиякий борець і тому він зеднав собі прихильність тисячів, які приглядалися дужанню.

НА РІДНУ ШКОЛУ В ГАЛИЧИНІ.

Жертви посилається до **American Ukrainian Exchange, 30 E. 7th St., New York City.** Збірку контролює Др. С. Демидчук.

25. **Мирослав Стечишин, Вашингтон, Д. К.**	$10.00

Марія Білик зі Сісеро, Ілл., якої жертва в сумі $5.00 була оголошена у виказі в ч. 149-тім „Свободи", викликає до зложення своєї жертви слідуючих громадян: о. А. Уляницького і п. Михайла Петрівського зі Ст. Луіс, Мо., П. Шавалу з Вест Пулман, Ілл., П. Мущинського і Горниця з Шікаго, Ілл., та Івана Любезного зі Сісеро, Ілл.

До тепер зложено всього $208.50.

З того вислано до Львова, на книжочку щадничу тов. „Дністер" ч. 6800 (Рідна Школа) дня 3. падолиста	$10.00
(Збірка з Брукліна), дня 14. грудня	190.00
Разом вислано	$200.00

Кошти першої посилки покрив о. В. Лотович з Бруклина, а кошти другої покрито зі збірок коштом $2.00. За зміну чеків заплачено 50 цнт. Разом видатки $202.50. **Остає в касі $6.00.**

Посвідки на відослані гроші чеками Амерікен Експрес Компані чч. 1472977, 1570196, 1570197, 1570198 і 1570199, видів п. Андрій Савка.

Др. С. Демидчук.

ДО ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

„СВОБОДА" БУДЕ ВИХОДИТИ ВІД 1-го СІЧНЯ 1921 р. КОЖДОГО ДНЯ.

З тим днем входить в життє і нова ціна передплати. Вона виносить: **в Злучених Державах: на рік $7.00; на пів року $3.75; на 3 місяці $2.00; в місті Джерзи Сіти, до Канади, Бразилії і Европи: на рік $10.00; на пів року $5.00; на 3 місяці $2.75. Кождочасна зміна адреси 10 цнт.**

Просимо всіх дотеперішних ПП. Передплатників „Свободи" поновити свої передплати вже після цін дневника, які подано повисше. Ті всі ПП. Передплатники, котрим передплата кінчиться протягом місяця грудня а котрі відновлять її, присилаючи певну суму тепер, будуть зараховані з 1-шим січня 1921 року, а числа дводневника, які вийдуть ще протягом сего місяця будуть вислані їм додатково.

Тесаме відноситься і до **нових передплатників,** які пришлють передплату протягом грудня.

Передплатники, котрим передплата виходить допервa в слідуючім 1921-ім році, дістануть за остаючу їм передплату відповідне число дневника до часу, про який їх повідомиться осібним повідомленнєм пізнійше.

Видавництво У. Н. Союза „Свобода".

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

З ЛЯЦЬКОГО ПЕКЛА.

Бють буками і виганяють на панщину.

Василь Сопотик з Мінеаполіс прислав нам лист з Трофанівки, повіт Коломия, який тутки в части поміщуємо. (Імен не подаємо зі зрозумілих причин).

Такого поводження, як ми тутки маємо, то Вам не зичу. **Знаєш Сестричко, що наші Нелька мені не рівня з роками,** бо вже минуло 68 літ, а синців на тілі не мали ніколи, аж сеї осени польське панованнє взяло верх. 20-го вересня прийшов жандарм, Поляк, гонити людий до панської машини молотити і нас не минув. Я відмовлялася, що я маю діти і чоловіка вбито на італійські фронті, а отець померли. **Нічо-го не помогло, я дістала три палици,** а наші Ненька **чотири і тоді Поляк приклав Неньці револьвер до грудий...** Я пійшла збита зі синцями до машини, хотяй своєї роботи на одні руки не бракує, а слабі наші Ненька пійшли до постелі. Я була до полудня коло машини і в полудне мене тойсам жандарм нагнав до дому, бо вдовиці не мають йти на панщину".

ЗАВЗЯТІСТЬ НАШИХ ХЛОПЦІВ.

Михайло Ільків з Елізабет дістав лист від свого брата Василя з Української Бриґади в Чехії, в якому пише:

„Теперішна зима найгірша зі всіх. Чим дальше, то гірше. Але ми, яко сини України, будемо триматися до послідної хвилі. Не хочуть признати нас чужі держави, то нас признає працюючий нарід. Вже два роки, як ми тут в Чехах бідуємо. Перед тим ходили ми босі, обдерті; я сам ходив в одній сорочці **більше як рік,** аж сего року на весну зафасували ми одну пару біля".

ЗНИЩЕННЄ НА СХІД ВІД ЛЬВОВА.

З листа до Івана Щевчука з Менвіл, Р. Ай.:

„Ми вийшли цілo з того нещастя. Безбруди цілі, але сусідні села знищені. Буськ, Красне і Задвірє то добре зруйновані і обрабовані большевиками. Желехів і Ріпнів спалені до останної хати. У Львові доми ненарушені; але нема ні угля ні дров на опал".

ЗАБОГАТО УКРАЇНСЬКИХ ЖИДІВ У ВАРШАВІ.

ВАРШАВА, 14. грудня. (Жид. Тел. Аг.). — Коли місто залляла повінь жидівських біженців з України, поліція видала заборону перебування в місті довше ніж 3 дні. Жидівські провідники почали заходи „у правительства і воно вкінци згодилося дати дозвіл Жидам на перебуваннє через 3 тижні, коли вони зареєструються в Жидівськім Комітеті.

ЛЯХИ СПРОВАДЖУЮТЬ МАЗУРІВ ДО СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Орган польського премієра Вітоса „Пяст" з 21. падолиста доносить про парцеляцію двора Бартники в повіті Бучач, 486 морґів, двора Глиняни в пов. Перемишляни 115 морґів і 45 морґів в Перегноєві, двора Гайворони, пов. Радехів, 600 морґів землі, 200 морґів сіножати і 700 морґів ліса, двора Каплинці, пов. Бережани, 339 морґів, двора Корсів, повіт Броди, 1800 морґів поля, 700 морґів сіножати і 200 морґів ліса, двора Разнів, пов. Броди, є поле і 2 млини, двора Шикрів, пов. Броди, двора Вержбяти, пов. Бучач, двора Злотники, пов. Підгайці. **Се все має пійти для кольоністів Мазурів.**

З НАРАД ЛІҐИ НАРОДІВ.

ЛІҐА ПРИНЯЛА ПОСТАНОВУ ПРО НЕОБОВЯЗКОВИЙ МІЖНАРОДНИЙ ТРИБУНАЛ.

ЖЕНЕВА, 13. грудня. (Н. Й. Таймс). — Після цілодневної дебати на Зібранню Ліґи Народів принято сьогодня вечером плян заложення постійного міжнародного трибуналу справедливости. Плян мусить бути ухвалений і ратифікований більшостю держав, заки він уйійде в життє. Зроблено також місце і для ратифікації зі сторони Злучених Держав.

Трибунал буде мати свій осідок в Газі, Голяндія, буде мати 11 суддів, вибираних Ліґою, але не буде мати примусової юрисдикції.

Це власне найслабша його сторона і її перепери великі держави: Англія, Франція, Італія і Японія, хоч малі держави якраз домагалися цего, щоби суд був примусовий.

АРҐЕНТИНА ВИСТУПИЛА З ЛІҐИ НАРОДІВ БЕЗ ПОПЕРЕДНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ.

БУЕНОС АЙРЕС, Арґентина, 12. грудня. (А. П). — Арґентинське правительство не дасть ніякого повідомлення про своє виступленнє з Ліґи Народів, згідно з артикулом І. статута, бо воно думає, що властиво Арґентина не була ніколи членом Ліґи Народів; так поінформовано кореспондента „Асcошієйтед Прес" в уряді закордонних справ.

ДИСКУСІЯ НАД РОЗБРОЄННЄМ.

ЖЕНЕВА, 14. грудня (А. П.). — Дискусія над розоруженнєм, після програми приготованої комісією Ліґи Народів, розпочалася сьогодня.

Головна ціль програми єсть зазив до держав, щоби вони згодилися не збільшати видатків на зоруженнє на протязі двох найблизщих літ. Вийшовщи з тої точки, мож надіятися, що опісля наступить постепенне зменьшеннє зоружень, аж до певної границі, основаної на попереджаючім буджеті.

ЖЕНЕВА, 14. грудня. (Н. Й. Таймс). — Серед всіх пропозицій, обговорюваних в Женеві була одна конкретна пропозиція, а то щоби звернутися до держав, щоби вони в 1921 і 2922 році не видавали більше на зброєннє, ніж в 1920 р. В комісії Япан причинився до того, що Зібраннє має ухвалити лише резолюцію, щоби держави взяли справу розоруження під розвагу, а сьогодня ще й те змодифіковано, а то, щоби Рада Ліґи віднеслася з такою пропозицією до держав.

УСТАНОВЛЕННЄ МІЖНАРОДНЬОГО КРЕДИТУ.

ЖЕНЕВА, 14. грудня. (Н. Й. Таймс). — Мабуть найбільшим здобутком Ліґи Народів єсть установленнє міжнародньої комісії, яка має бути банкером для тих европейських держав, які не мають кредиту, або мають малий кредит. Це відноситься особливо до таких держав, як Польща, Румунія, Болгарія, Австрія, Чехословаччина, Югославія, а може й Туреччина.

Підставою такого кредиту є такий плян:

Держави, котрі хотіли би скористати з такої догідности, мають повідомити економічну комісію Ліґи Народів, які свої маєтки вони хочуть заставити, на приклад: доходи з цла, зелізниці або монополі. Комісія опісля оцінить вартість такого маєтку і позволить дотичному краєви видати так звані золоті бонди на висоту оцінки. Опісля купці з даного краю, або і само правительство можуть робити закупна в богатших краях, а комісія вишле такому купцеви, що продає, золоті бонди на таку суму, за яку він продав товари.

Розуміється, що за сплату тих бондів відвічальна держава, яка видала ці бонди, а дальше і Ліґа Народів, яка ручить за бонди.

Цей плян передискутовано вже давно межи провідними банкирами Европи й Америки і вони його одобрили. Щойно на цій підставі Ліґа зробила такий крок.

В АНҐЛІЇ.

ВІЙСКОВА СЛІДЧА КОМІСІЯ В СПРАВІ ПІДПАЛІВ В КОРКУ.

ЛОНДОН, 14. грудня (А.П.). Слідство зі сторони військової комісії в справі підпалів, які знищили місто Корк в ночи зі суботи на неділю, має покінчитися сьогодня.

Покликано мейора міста Корку і двох членів шінфейнерського парляменту, щоби вони вияснили, з яких причин вони вислали заяви до ріжних амбасад, що підпали довершені в місті Корку були ділом поліції.

ЛЛОЙД ДЖОРДЖ ХОЧЕ ПЕРЕСПРАВЛЯТИ З ДеВАЛЕРОЮ.

ЛОНДОН, 14. грудня. (Прив. Тел.). — Прем. Ллойд Джордж рішився сьогодня відповісти сейчас на пропозицію урядуючого віцепрезидента Шін Фейнерів Флянаґана, щоби порозумітися з Артуром Ґріфітом, який тепер у британській вязниці і Імоном Де Валерою, президентом ірляндської републики, який під пору перебуває в Америці.

Відповідь має бути зладжена в дуже приєднуючім тоні.

ІРЛЯНДСЬКИЙ ГОМРУЛ ПЕРЕЙШОВ В ПАЛАТІ ЛОРДІВ.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Законопроект про ірляндську автономію перейшов сьогодня в третім читанню в палаті лордів. Єсть це перший раз в історії цеї палати, що вона перепустила ірляндський „гомрул". Лорди одначе поробили такі значні зміни в законопроекті, що законопроект треба відослати ще раз до палати послів під наради.

АНҐЛІЙСЬКО-СОВЄТСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР ЩЕ НЕ ЗАКЛЮЧЕНИЙ.

ЛОНДОН, 14. грудня. (Н. Й. Гералд). — Премієр Ллойд Джордж оголосив в палаті послів, що переговори з Леонідом Красіном, большевицьким висланником, ще відбуваються дальше і що він має надію довести до кінця переговори в справі піднятя торговельних зносин межи Росією й Анґлією. В межичасі Красін додав поправку до давнійшої російської пропозиції в справі заключення торговельного договору межи Росією й Великою Британією.

ІРЛЯНДСЬКЕ РЕПУБЛИКАНСЬКЕ ВІЙСКО ПРОГОЛОШУЄ ВОЄННИЙ СТАН МЕЖИ АНҐЛІЄЮ Й ІРЛЯНДІЄЮ.

ДОБЛИН, 12. грудня. — **Видано тутки проклямацію з підписом команданта ірляндської добровольчої армії в повіті Монаґан. В проклямації сказано, що „публика мусить раз зрозуміти, що Ірляндія находиться у воєнному стані з військами британської корони".**

З РОСІЇ.

В ПЕТРОГРАДСЬКИХ ФАБРИКАХ ВИБРАНО МЕНЬШЕВИКІВ.

КОПЕНГАҐА, 13. грудня. (Н. Й. Таймс). — Спеціяльна телеґрама з Гельсінґфорсу до ґазети Националь Тіденде доносить про вислід нових виборів в петроградських фабриках.

Після конституції робітники у всіх великих заводах мають кождого року вибирати контрольорів для всіх совєтських фабрик. Тих виборів не переведено давнійше, аж тепер прийшла на них черга, коли робітники вимогли це на совєтськім правительстві. „Правда", совєтський орган в Петрограді, доносить про вислід виборів по фабриках в Петрограді і каже, що в 78 петргр[а]дських заводах вибрано 70 меньшевиків, але 15 большевиків.

БОЛЬШЕВИКИ ЗБИРАЮТЬСЯ БІЛЯ ВИЛЬНИ.

ЛОНДОН, 13. грудня. — Концентрація совєтського війска відбувається в напрямі Вильни, наслідком прибуття аліянтських і невтральних війск до Вильни; таке доносить телеґрама з Вильни до литовського посольства в Лондоні.

ВРАНҐЕЛЕВА ФЛЬОТА ІДЕ ДО АФРИКИ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 12. грудня. — Фльота ген. Вранґеля, яка виплила з Криму після пораження і заїхала до Царгороду, виїхала сьогодня до Бізерти в Тунісі, Африка. Фльота складається з одного дреднота, 2 кружляків, 4 підводні лодки, 7 розбивачів, і 14 инших родів кораблів і суден. Сам генерал Вранґель лишився в Константинополі на покладі корабля Корнілов.

Потверджується вістку, що русский розбивач Лївой затопився на Чорному морю при чім погибла уся залога.

АЛІЯНТИ МАЮТЬ РОЗОРУЖИТИ ВРАНҐЕЛЯ.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Бездротна телеграма, надана сьогодня з Москви, твердить, що Анґлія і Франція згодилися розоружити війска ген. Вранґеля, побиті недавно большевиками на Кримі.

Генерал Вранґель, каже телеграма, віднісся з просьбою до бразилійського правительства, щоби воно дало дозвіл одній части його салдатів поселитися в Бразилії і занятися мирною працею.

ВІРМЕНІЯ ПІД СОВЄТСЬКИМ ЯРМОМ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 13. грудня. (А. П.). — Вірменія зовсім не єсть незавсимою державою, але єсть під опікою Москви — каже заява турецького націоналістичного правительства в Анґорі.

„Приймаючи совєтський лад, Вірменія перестала бути самостійною державою" — каже заява. „Русскій большевик назначений вірменським міністром, а 10.000 русского війска увійшло до Вірменії через Закавказє. Вірменський совет вислав енерґічну ноту до Ґеорґії з домаґаннєм, щоби вона опорожнила сейчас невтральну полосу і округ Бортсалю".

РУССКІ РОБІТНИЧІ СОЮЗИ ПРОТИ СОВЄТІВ.

ҐАҐА, 14. грудня. (Н. Й. Таймс). — Показується, що русскі робітничі союзи відомлюються з під совєтської контролі, як про це пише „Трибуна", орган революціонерів. Перед 10 днями прибула до Амстердаму делеґація русских робітничих союзів і відбула тайну нараду з членами Комітету Міжнародньої Федерації Робітничих Союзів.

Опісля, як сказано, виїхали вони до Берліна з такоюсамою цілю.

ТИМЧАСОВИЙ ГОЛОВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РАТУНКОВИЙ КОМІТЕТ В АМЕРИЦІ.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

101. Вест Парк, Огайо. Фред. Булчак від себе	$10.00
102. Шікаґо, Ілл. Гаррі Цуприк від себе	$3.00
103. Провіденс, Р. Ай, М. Пиновоський від себе	$2.00
104. Овбурн, Ваш. Теодор Швець від себе	$5.00

РАЗОМ $20.00.

Попередно оголошено $5.003.26.

ЗАГАЛЬНА СУМА ЗІБРАНИХ ЖЕРТВ $5.023.26.

Сума несплачених декларацій ... $915.00

Попередно вислано: до У. Г. Комітету у Львові; до Ком. Допомоги жертвам війни у Відни; до Укр. Команди в Чехії для інтернованих жовнірів; для „Укр. Педаґогічного Товариства" в Галичинні; до Укр. Запомогового Комітету у Відни. — Разом ... $3.200.00

Сими днями вислано до Праги на руки др. Ст. Смаль-Стоцького як Різдвяний Дар для Українців студентів $150.00, а до Зап. Комітету у Відни на сю саму ціль $125.00. — Разом $275.00

Заг. сума висланих запомог $3.475.00

Всі жертви на Поміч Рідному Краєви, проситься висилати на адресу: **UKRAINIAN RELIEF, 83 Grand St., Jersey City, N. J.**

А. САВКА, касієр.

КАЛЕНДАР „ДНІПРО" НА РІК 1921

Богатий змістом, з численними ілюстраціями і прикрасами, друкований в трех кольорах, дуже старанне виконченнє.

ЦІНА ПРИМІРНИКА $1.00

Замовлення висилайте зараз з грішми на адресу:

„SVOBODA"
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ГРОМАДИ! ОРҐАНІЗУЙТЕ І ЗБИРАЙТЕ ПОМІЧ ДЛЯ ВАШИХ БРАТІВ І СЕСТЕР В СТАРІМ КРАЮ І СЕЙЧАС ВІДСИЛАЙТЕ ІМ! ВОНИ ЖДУТЬ НА ВАШУ ПОМІЧ!

ЧИ ВАША ГРОМАДА ВЖЕ ПРИГОТОВИЛАСЬ ДО ПОМОЧІ ГОЛОДНИМ, ХОРИМ, РАНЕНИМ, ВЯЗНЕНИМ, І СИРОТАМ УКРАЇНЦЯМ В ГАЛИЧИНІ?

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА УСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАГАЛОВИ ЧЕРЕЗ ЧАСОПИСІ!

МІЖНАРОДНЄ СТАНОВИЩЕ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

(Комунікат Пресової Аґенції Західної У. Н. Республіки).

З урядових кругів ми є уповноважнені ствердити, що погляд польських кругів, неначеб Польща одержала від Найвисшої Ради Мирової Конференції мандат на заведенє окупаційної адміністрації, хоч би навіть тимчасової, в Східній Галичині, є неправдивий. Треба ствердити, що Найвисша Рада своїм рішенням з 25. червня, 1919, дозволила Польщі тільки продовжати воєнні операції по Збруч, а своїм рішенням з 11. липня, 1919, мала уповноважнити польський уряд до заведення тимчасової адміністрації у Східній Галичині, коли Польща заключить відповідну угоду з аліянтськими державами. З огляду на те, що Польща такої угоди не заключила, Найвисша Рада в Спа, в Бельгії, дня 10. липня, 1920, остала при своїм дотеперішнім рішенню. На основі сього вислав із Спа дня 11. липня, 1920, англійський міністер заграничних справ лорд Керсон до Чічеріна, в імени аліянтських держав ноту, подаючи текст проектованого перемиря між Польщею і советською Росією. В тій ноті про Східну Галичину сказано так: „Між Польщею і советською Росією підписуеться перемире. В умові про перемире предвиджуеться, що польська армія має сейчас відступити на лінію, яку минулого року на Мировій Конференції установлено яко тимчасову границю на Сході, в обсязі якої Польща була управнена до заведення польської адміністрації. Ся лінія приблизно переходить через Гродно, Вапівку, Немирів, Бересте Литовське, Доромух, Устилуг, на схід від Грубешева, Крилїва, на захід від Рави Руської, на схід від Перемишля до Карпат".

Тесаме рішенне оголосив в імени Ллойда Джорджа Бонар Ло від імени англійського уряду в палаті громад дня 14. липня, 1920.

В сім рішенню держав антанти, яке підписав також іменем Польщі її міністер Владислав Ґрабський, зовсім ясно стверджено, що Польща не має права на території Східної Галичини заводити окупаційної адміністрації, бо Східна Галичина лежить на схід від лінії, яку Найвисша Рада признала яко тимчасову східну границю Польщі.

ГАЛИЦЬКА УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ЖЕНЕВІ.

(З віденської часописі „Український Прапор").

В цїли оборони східно-галицької справи перед збором Ліги Народів виїхала в понеділок, дня 22-го падолиста с. р., до Женеви під проводом Президента д-ра **Евгена Петрушевича** делеґація уряду західної УНР., в склад якої увійшли: **др. Кость Левицький, др. Степан Витвицький, Ернест Т. Брайтер, проф. Й. Жан, Володимир Бандрівський і Олександер Кульчицький.** Адрес Делеґації: Geneve, Hotel L'Ecu, Suisse.

* * *

Із Женеви доносять нам, що галицька українська делеґація вручила президії збору Ліги Народів широкий меморіял в справі Східної Галичини, в якім представлено зорганізоване Західної Української Народньої Республіки, а потім напад Польщі на неї і польську політику винищування українського народу в тім нападенім нашім краю.

ЛЯХИ ЗНОВ ЗАБОРОНИЛИ ДНЕВНИК „УКРАЇНСЬКУ ДУМКУ" У ЛЬВОВІ!

Краківський польський дневник „Час" (орган краківських консерватистів) у виданню з дня 15-го падолиста с. р. доносить:

Львівська поліція припинила на необмежений час видавництво дневника „Українська Думка" за її ворожу діяльність супроти польської держави і за проголошенне національної жалоби з причини панування „окупаційної влади" в Східній Галичині".

В „Українській Думці" втратила наша мучена галицька земля єдиний свій столичний орган публичної опінії, який непохитно обороняв наші національні і політичні права. Як звісно, спершу заборонили були польські наїзники львівський український дневник **„Діло"**. Потім, коли на його місце наші браття у Львові стали видавати **„Громадську Думку"**, Ляхи по многих конфіскатах і її заборонили. Опісля львівські Українці на місце сього забороненого дневника зачали видавати **„Українську Думку"**, та Ляхи по нових конфіскатах і переслідуваннях заборонили отсе недавно і сей український дневник.

Ляцькі наїзники, як колись царські опришки, сподіваються переслідуваннями осягнути свою нечисту ціль, бож се одинока дорога до нечистої діявольської цїли, але вже не довге їх панованнє на нашій землі.

ЗАПИСКИ.

ВАНДЕРЛИП З КАМЧАТКИ.

Дня 11. с. м. прибув з Лондону до Ню Йорку калифорнійський бизнесмен **Вашинґтон Д. Вандерлип**, котрий недавно приїхав з Росії, куди їздив до Леніна за бизнесом.

Його бизнес є такий: Ленін зробив з ним контракт на доставу товарів з Америки і від аліянтів на суму 3 біліони (3.000 міліонів) долярів. З того Вандерлип мав би мати заробок, але для нього яко ґенерального торговельного аґента Леніна на Америку і краї аліянтські се було би замало. Для того Ленін дав йому ще півостров Камчатку і часть північно-східної Сибірі на 60 літ, аби використовував для себе, добуваючи нафту, уголь і рибу. Ще був маленький спір за се, як Вандерлип має ронувати свою „державу". Він казав, що буде вести роботи на спосіб американський, а Ленін казав, що треба на советський. Колиж Вандерлип вперся при своїм, Ленін сказав: „Нехай сей Американець має, чого він хоче!" І так сталося, як було сказано. В Кремлі, в Москві, вдарено печать, і Американець, котрий ніколи не був на Камчатці а може й не буде, став її власником на 60 літ.

Ленін бере се дуже серіозно, бо в Москві говорив, що поріжнив Америку з Японією, підсунувши Америку їй під сам бік.

Таксамо Вандерлип, хотяй має вже 53 роки, свою „державу" бере дуже поважно. В Анґлії, казав, тамошні бизнесмени хотіли пристати з ним до спілки, але він не хотів. Хто такий, також не хотів сказати.

Значить, він вже є аґентом Росії. За три міліярди товарів він дістане легко, тілько Росія не має тих трох міліярдів. А крім того вона не має зелізниць, аби ті товари доставити містам і селам, та щоби з них вивезти збіже й инші артикули і завести до тих країв, відки приїхав би крам. Біда тай годі, бо все знищене і нема кому рихтувати ані нема защо. Другий тробел є з Камчаткою. Що з того, що вона належить до Вандерлипа на 60 літ, як він не певний, чи той, що йому дав Камчатку, потягне 6 літ?!! І тому уголь на Камчатці буде каменем каменіти, над камфіною будуть комарі жучати, а риба буде плискати неторкнена. І над Камчаткою буде царити давня студінь невимовна, а Вандерлип буде з документом із Кремлю сидіти в теплій золотій Калифорнії, в славному городі Лос Енджелес. Час мине, писмо цвіллю зацвіте, а Камчатка лишиться Камчаткою без Вандерлипа і його вертілок за її земним олієм.

Але всетаки в історії лишиться епопея, як американський бизнесмен, пробувши в Москві 60 днів, здобув від Леніна Камчатку на 60 літ.

Історія сього не забуде і по 60 літах.

Вашинґтон Д. Вандерлип може й не застановлявся богато над тим, чому Ленін так скоро підписав йому передачу Камчатки і ще й згодився, аби на Камчатці не було советів.

А тимчасом відповідь на сю загадку є в словах Вандерлипа про советську Росію:

За два роки большевизм і комунізм скінчиться в Росії. Оба ті явища скоро вигорюють. Я певен, що до двох літ одинокими річами, які останутьса націоналізовані (будуть власністю держави) в Росії, будуть: перевози, копальні, нафта, ріля і публичні уладження (почта, зелізниці, телефони). Тоді в Росії буде така республіка як наша (американська). Ленін тоді може кандидувати і бути вибраний. Суспільне життє буде побудоване на компетиції (конкуренції) таксамо як у нас.

Як Ленін удержиться ще два роки, то що йому шкодить дати Камчатку на 60 літ! Але чи Вандерлипови оплатиться зачинати бизнес на Камчатці, коли не знає, що з нею буде за два роки. А в тім ціла загадка успіху Вандерлипа в Москві з Камчаткою і невдачі на Камчатці з Москвою.

ЧИ Є ПОЛЬСЬКА ЗАБОРЧІСТЬ?

На засіданню збору Ліґи Народів в Женеві назвав анґлійський делеґат **Джордж Никол Барнс** у своїй бесіді Польщу заборчою державою.

На се розлютився знаний вже добре фортепяновий політик пан **Іґнаци Падеревський**, і забравши слово, сказав, що Польща не є **заборча.**

Іншими словами — те, що вона напала на Галичину, на Холмщину, Волинь, Полісє, Білорусь і Литву, та що ще хоче захарапчити і латиську надморську пристань Лїбаву, — **не є заборчостю.**

Недавно говорили Поляки, що протижидівські **погроми** в Польщі **не є погромами,** а тільки **„викрочення".** А тепер кажуть, що заборчість не є заборчість.

Ну, нехай буде, що не заборчість, але прецінь щось мусить бути.

Вже знаємо, що польські гроші не є гроші а тільки полова (по польськи то треба сказати „плєва", то польське слово „полова" то є половина, а польські гроші не варта половини тільки 150-ту часть своєї первісної намінальної вартости). Знаємо, що польські погроми є „викрочення", — **а що-ж є польська заборчість?**

Гадаємо, що загадка буде розвязана, коли скажемо, що **польська заборчість — се глупота.**

Оповідали про одного польського шляхтича, що з голоду обжерся, а з обжирства сконав.

Се не була заборчість; се була глупота.

Таксамо тепер Польща з голоду по „трох розбйорах" кинулась на сусідів і пожерла землі аж трох їх, від яких мусить тріснути, лише не знати, на кілько „розбйорів".

Отже і се не буде заборчість, а тільки звичайна польська глупота.

Лише чому того виразно не сказати, а грати Юра на фортепяні на зборі Ліґи?

„ГОСЬЦІННОСЦЬ СТАРОПОЛЬСКА" ПАДЕРЕВСКОГО.

Кореспондент нюйорського „Таймса" прислав каблеґраму, в якій докоряє Падеревському, що він збирає жертви на голодних в Польщі, а в Женеві уладив вечеру для 20 осіб, за яку заплатив 5 тисяч долярів.

Як Падереський про се дізнаеться, то знов скаже:

— Як то чужі люди мало знають і розуміють Польщу. Таж се не є ані обжирство, ані розтратність — то є „госьцінносць старопольска".

Мовляв, „за круля Саса едз, пій, і попущай паса", хотяй робітні люди з голоду вмирають.

Ну, так, алеж так все було в Польщі. Хотів Клеманео відбудувати „історичну Польщу", то й має. Хто її не видів у Варшаві, то Падеревський показує в Женеві.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ РЕВУНИ І СТАРИЙ КРАЙ.

Хто має право говорити в імени старого краю, чи ріжні ревуни-нероби, котрі жиють з того, що їздять по плейзах зі своїми дурноватими „спічами", — чи може таки самий старий край?

Прошенне о ратунок зі старого краю підписали отсі галицькі центральні орґанізації:

1. Виконуючий Виділ Українського Горожанського Комітету у Львові.
2. Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю.
3. Українське Педагогічне товариство.
4. Головний Виділ Товариства „Просвіта".
5. Український Фонд воєнних вдовиць і сиріт.
6. Український Епархіяльний Комітет опіки над воєнними сиротами.
7. Самаританська Секція Українського Горожанського Комітету у Львові.
8. Товариство „Українська Захоронка".
9. Український Дім Інвалідів.

А хто верещить з надутою ідіотичною міною і кричить: — „Не дайте помочі старому краєви!"

Ви знаєте їх. То большевицькі ревуни, котрі хотять гроші скасувати — до своїх кишень. **Богато з них вже вісім літ нічого не робить.** Вони кажуть, що вони оборонці робітників, а самі не хотять робити, тільки жиють з робітників. Запустили довге волосе і їздять по плейзах збирати гроші на „революцію", то значить — на пейду для себе. **Деякі з них вже вісім літ на кождім плейзі все один і тойсамий „спіч" виголошують і з того жиють.**

До роботи жадної не хотять братись, навіть над собою самими, бо прецінь, як би бодай над собою хотіли працювати, то вже за вісім літ могли би були бодай два „спічи" навчитись.

Такі нероби, дармоїди, „спікери", котрі самі нічого не знають, беруться розказувати тим, котрі працюють, і ще кажуть собі за се платити!

Чи може бути щось смішнійшого?

І чи можлива така річ деінде окрім Славян?

Українські робітники в Америці і в Канаді чейже вже до того доросли, аби тим большевицьким „спікерам" сказали:

— До книжки і до праці!

Досить вже наблофували і надармувались. Тепер вже би пора і їм взятись до праці, бо прецінь аж встидно людям жити без праці. Правда, то тяжко братись до праці, як чоловік привик довший час нічого не робити, але як є добра воля, то чоловік все переможе. А коли „спікери"-дармоїди візьмуться до праці, то з того буде і для них та користь, бо будуть вміти працю цінити.

Тоді вони самі прийдуть до розуму і скажуть:

— Ліпше дати поміч сиротам, ніж давати гроші на дурноватий „пресовий фонд", який іде на дурновату неграмотну ґазетку, котра має на совісти великий гріх супроти конаючого старого краю.

ОБРАХУЙТЕ СВОЮ СОВІСТЬ!

Як Ви не дали старому краєви **найменьше** $10 в сім 1920-тім році, і 10 долярів на 1291-ший рік, то маєте ще час се зробити тепер.

Обрахуйте свою совість, чи Ви се зробили чи ні, і сповніть свій людський обовязок, посилаючи свою лепту до Українського Горожанського Комітету у Львові.

Ми се пишемо тому, бо одна Українка прислала лист до нашої редакції, в якім каже, що вона мала сон, який їй говорив, що лише ті Українці і Українки в Америці і Канаді будуть мати щастє в новім 1921-шім році, котрі пішлють старому краєви для голодних, хорих і сиріт **найменьше** по 10 долярів за 1920-тий і за 1921-ший рік, значить — разом **найменьше** 20 долярів. Розуміється, хто може дати більше, той повинен дати більше, і сподіваємося, дасть більше.

Коли так кождий з нас обрахує свою совість і сповнить по совісти свій обовязок для старого краю, то певна річ, що хорі, вязнені і сироти будуть їм за се щиро вдячні, а в додатку кождий з нас іти-ме в дальшу дорогу життя зі спокійною совістю, а не з тяжкими докорами, що в нашій Галичині поля засіваються без війни могилами через наше самолюбство і закаменіле серце.

Ви свій обрахунок зробіть таки нині, а не чекайте до завтра. Як є у Вашій громаді місцевий комітет, котрий збирає жертви для голодних, хорих, вязнів і сиріт в Галицькій Україні, то свою лепту дайте йому; а ні, то таки самі пішліть просто до Українського Горожанського Комітету у Львові. Можете післати через кождий банк або пересилкове бюро.

ДРІБНІ ЛИСТКИ.

Сьогорічна **коляда** повинна бути на голодних, хорих, ранених, калік, вязнених і сиріт в нашім старім краю.

* * *

Хто з Українців в Америці, Канаді, Бразилії, Арґентині, тримає з Галицькою Україною, повинен се показати ділом а не словом тільки, таксамо як Галицька Україна боролась і бореться ділом а не словом тільки.

Ви знаєте, кілько Ваш край дав для боротьби за свободу.

Ви знаєте, кілько в Галицькій Україні в кождім селі, місті і місточку віддала на жертвенник народній **кожда** родина.

А також знаєте, кілько на тусаму ціль дали Ви, Ваш сусід, приятель і знакомий.

* * *

Галицька Україна тепер повинна бути дорозша Вашому серцю, бо вона біднійша і більше нещаслива як коли.

Як забудете її тепер, то вона колись Вас забуде.

Ніщо у світі не проминає безслідно.

* * *

Чи мало ще того, що світ цілий закаменів для нашої Галичини?

Чи треба ще й нашого камяного серця?

* * *

Не лише себе питайте, але і других, кождого, кого стрінете:

— Кілько Ви післали до Українського Горожанського Комітету у Львові?

* * *

Чи сироти в Галицькій Україні їли хліб за Ваші центи?

Чи може ті центи ще є у Вашій кишені, сховані перед сиротами?

* * *

Найбільшою політичною помилкою теперішнього часу є се, що люди (не всі) гадають, що зможуть відбудувати Росію з 1916-го року або Польщу з 1772-го року.

КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ ОБІЗВАЛИСЬ!

Канадійські Українці, яко британські горожани, апелюють до правительства Великої Британії, щоби оборонило нарід Східної Галичини перед винищеннєм зі сторони Польщі.

Слідуючі телеграми вислані канадійськими Українцями:

Prime Minister Hon. Lloyd George, London, England:

In name of His Majesty's Subjects of Ukrainian descent, my faithful flock, would urge your Government to prevent the persecution of the Greek Catholic Ukrainian Church in Eastern Galicia by the Poles and insist this part of the Ukrainia in gaining her independence.

Gr.-Catholic Bishop of Canada, NICETAS BUDKA.

Prime Minister Hon. Lloyd George, London, England:

In the name of our Readers. His Majesty's Subjects of Ukrainian descent, we request Imperial Government to save Ukrainians of Eastern Galicia from agonies meted out by Polish Government and assist this part of Ukraine in determining its own political future.

Canadian Ukrainian.

Prime Minister Hon. Lloyd George, London, England:

For Humanity's sake save the war sufferers in Eastern Galicia from further agonies.

Ukrainian Red Cross of Canada.

Prime Minister Hon. Lloyd George, London, England:

Your Majesty's subjects of Ukrainian discent are grieved over the Polish persecutions of Ukrainians in Eastern Galicia and request the Imperial Government to save them from extermination by Poles and to assist them in establishing of their independence.

Canadian Farmer (Ukrainian Weekly) 120 King St.

Prime Minister Hon. Lloyd George, London, England:

British Subjects of Ukrainian descent are alarmed over the fate of the Ukrainian in Galicia under the Polish rule and urge His Majesty's Government to prevent the extermination of our parents and relatives and assist them in formation of their own State.

Ukrainian Voice

По українськи вони звучать:

До премієра міністрів Ллойда Джорджа, Лондон, Англія:

В імени підданих Його Величества, а моїх Вірних, котрі є українського походження, прошу, щоби Ваше Правительство припинило переслідуванне греґько-католицької української церкви в Східній Галичині, якого доконують Поляки, і щоби помогло сій части України здобути независимість.

Никита Будка, Гр.-Кат. Епископ Канади.

До премієра міністрів Ллойда Джорджа, Лондон, Англія:

В імени наших читачів, підданих Його Величества, українського походження, просимо державний уряд охоронити Українців Східної Галичини від мук завданих їм польським урядом і допомогти сій части України вирішити про її власну політичну будучність.

Канадійський Українець.

До премієра міністрів Ллойда Джорджа, Лондон, Англія:

В імя людскости охороніть жертви війни в Східній Галичині від дальших мук.

Український Червоний Хрест в Канаді.

До премієра міністрів Ллойда Джорджа, Лондон, Англія:

Вашого Величества піддані, українського походження засмучені польськими переслідуваннями над Українцями в Східній Галичині і просять державний уряд охоронити їх від винищення Поляками та помогти їм в здобутю независимости.

Канадійський Фармер.

До премієра міністрів Ллойда Джорджа, Лондон, Англія:

Британські горожани українського походження є дуже занепокоєні долею Українців в Галичині під польським панованнєм і вимагають від уряду Його Величества, щоби не допустив до винищення їх родичів і свояків та допоміг створити їх власну державу.

Український Голос.

Baltic American Line
Наслідники по Російсько-Американській Лінії.
З ВАРШАВИ ДО НЮ ЙОРКУ $135
в тій ціні зараховані всі оплати з виїмкою американського податку.
По близші інформації голоситись до: 130—
A. E. JOHNSON & COMPANY, GEN'L PASSENGER AGENTS 42 BROADWAY, NEW YORK
або до наших уповажнених агентів.

ХОЧЕТЕ їхати до старого краю?
ХОЧЕТЕ спровадити родину з краю?
ХОЧЕТЕ вислати рідні грошеву поміч?
ХОЧЕТЕ перевести яку правну справу старому краю? 80—
То приходіть або пишіть до АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
30 East Seventh Street New York City.
(Adv.)

NEW YORK, N. Y.
Драматично-Співацький Кружок ТОВ. „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА"
відограє перший раз в Ню Йорку
В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ
трагедію в 5. діях, зі співами і танцями, А. Шатковського
„ЧАРОДІЙКА"
(КУМА МАРТА)
в Українськім Нар. Домі, 217-19 Іст 6-та ул., Ню Йорк.
Режисер: М. Кречківський.
Дірiґент: М. Корикора.
Початок о годині 5-ій вечером
Ціна місць: $1.00 і 75 центів.
МУЗИКА ПЕРВОРЯДНА.
51-52

FRENCH LINE
COMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE
ДО ГАМБУРҐА ПРЯМО
відізд корабля двошрубового
NIAGARA
В СЕРЕДУ, 5-го СІЧНЯ, 1921
Кабіни і трета кляса.
Прислуга вигідна.
За шифкартами і інформаціями голоситься до місцевих агентів French Line. 43-57

УКРАЇНСЬКО-АНҐЛІЙСЬКІ НАУКОВІ КУРСИ В НЮ ЙОРКУ.

З днем 15-го січня, 1921, будуть отворені в Ню Йорку українсько-англійські наукові курси, які будуть ведені під проводом д. **Милтона Райта,** бувшого секретаря Позички Свободи і директора Українського Інформаційного Бюра в Ню Йорку.

Курси обійматимуть такі предмети:
1. Українська мова і література.
2. Англійська мова.
3. Приготоване до горожанського іспиту Злучених Держав.
4. Американська література й історія.

Чотирох учителів буде держати виклади.

Курс буде тривати три місяці. Наука буде вечерами в Народнім Домі.

Українці з Ню Йорку й околиці, котрі хотять записатись на сей курс, нехай зголосяться листом (можна писати по українськи або по англійськи) на адресу:

Mr. MILTON WRIGHT,
Latvian Consulate,
162 W. 31st Street, New York City.

Розмовитись про услівя курсу можна у второк і четвер від години 7—8 вечером

в УКРАЇНСЬКІМ ІНФОРМАЦІЙНІМ БЮРІ В НЮ ЙОРКУ,
30 East Seventh Street, 1st floor.

CLEVELAND, OHIO.

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ.

В СУБОТУ, ДНЯ 18-го ГРУДНЯ 1920

відбудеся торжественне отворенне Американсько-Української Народної Спілки в Клівленд, О.

Ново збудований величавий будинок, три поверховий на розі Professor Ave. і West 10th Street, в якім вже від трьох тижнів на 2 і 3 поверсі провадиться торговлю зі всякими річами які відносяться до убрань, як: мужеських, жіночих і діточих, буде цілком отворений дня 18. грудня 1920 о 2-гій годині пополудни.

Всіх членів, як і нечленів проситься взяти участь в тім торжестві, при якім здіймеся фотоґрафія на памятку заснования Великої Української Торговлі. (Знимка фотографії відбудеся около 4. години пополудни).

Що наш український нарід є свідомий, дали доказ Українці замешкалі в Клівленд, О., приступаючи великим числом в члени Американсько-Української Народної Спілки, котра безперечно єсть гордостю для всіх Українців в Злучених Державах Північної Америки.

Хотяй Спілка істнує лиш короткий час, то не оден вже мав нагоду переконатися яку вартість вона має. Тож кождий повинен старатися о піднесенне торговлі до як найвисшої степени. Кождий повинен запамятати собі день отворення його народної будови, на яку складав тяжко запрацьований гріш і то повинен приречи сам перед собою, що на завсігди позістане вірним членом своїй організації.

Знаймо, що лише в промислі і торговлі наша будучність.

ЗА ДИРЕКЦІЮ:
Йосиф Буката, предсідатель.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, Inc.
30-го ГРУДНЯ і 19-го ЛЮТОГО
ВІДІДЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ ПРЯМО ДО
БРЕМЕНІ ҐДАНЬСКА
S. S. "SUSQUEHANNA"
Голоситись до: Passenger Dept.: 45 Broadway, New York City, або місцевих агентів. — Freight Dept.: 120 Broadway, New York

РОДИМЦІ!

Чи Ви сповнили свій обовязок?
Чи висилалисьте грошеву поміч своїй родині в старім краю?
Єсли так — то не забувайте на ню і на дальше і памятайте о тім—що Ви ніколи на нас незавели-ся... Далеко посилайте гроші тепер і все через наш банк а не пожалуєте — бо ми висилаємо гроші по найтаньшім денім курсі і доручаємо як найскорше а на доказ висилаємо посвідку з власноручним підписом адресата.

NEMETH STATE BANK,
JOHN NEMETH, Pres.

MAIN OFFICE: 10 E. 22ND STREET,
BRANCH OFFICE: 1597—2ND AVENUE,
NEW YORK, N. Y.

ЧИ МАЄТЕ ЯКУ РОДИНУ В КРАЮ?

А хочете її спровадити до Америки, то сейчас удайтесь до
ПЕРШОЇ КОРАБЕЛЬНОЇ АГЕНЦІЇ
СТЕФАНА МИЛЯНОВИЧА І ВАЙЛ КО.,
193 ГРАНД УЛИЦЯ, ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Будьте певні, що ми Вам у всім допоможемо, вробимо сейчас просьбу о виданє пашпорту до Америки, постараємось, щоби дана просьба була потверджена через тутешне правительство, так щоби Ваша родина не мала в дорозі жадного клопоту і до двох місяців можете її мати тут у себе.

Ціни корабельних карт з краю до Америки є слідуючі:

З БРЕМЕН ДО НЮ ЙОРКУ коштує	$115.00
З ГАМБУРГА ДО НЮ ЙОРКУ	110.00
З АНТВЕРПЕН ДО НЮ ЙОРКУ	105.00
З РОТЕРДАМУ ДО НЮ ЙОРКУ	105.00
З ГДАНЬСКА ДО НЮ ЙОРКУ	128.00
З ГАВРУ (ФРАНЦІЯ) ДО НЮ ЙОРКУ	88.00
З ТРІЄСТУ ДО НЮ ЙОРКУ	100.00

Окрім висше наведеної ціни доплачуєсь за кожду особу поголовне, американський податок, так зв. Head Tax по 8 долярів, як також від кождої особи по 5 долярів за готель і борд на другім боці, так що даний пасажер не буде мусів там нічо платити за готель як буде очікував на корабель. 136ч—

Притім хочемо звернути УВАГУ для тих, котрі хотять спровадити свої родини з краю, що кожда особа, яку хочете спровадити, мусить уміти читати і писати у своїй власній мові що найменше 30 слів, а особа мусить бути здорова. Далі ті люди, котрі виїхали з Америки недавно, а хотілибся знова вернути, можуть се зробити, як вернуться до 6 місяців від дня їх виїзду.

Однак ширші інформації отримле кождий від нас листовно хто сего бажає. Вконци зазначуємо, що кождий може зголоситись з цілим довірєм до знаного від довгих літ свого Українця, який є в тім бізнесі через 15 літ та знає точно свій інтерес і ніколи не поскупить Вам як найліпшої обслуги. Пишіть на сю знану адресу:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.
193 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЇХАТИ ДО КРАЮ ЧИ НЕ ЇХАТИ?

Кождий Українець, що читає газети, знає, що там діється. Хто мусить їхати, той нехай їде. Хто не мусить, нехай посилає гроші своїй родині, сусідам і на ріжні народні ціли.

АМЕРИКАНСЬКО - УКРАЇНСЬКЕ БЮРО.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.
30 E. 7-th STREET. NEW YORK, CITY.

се народня інституція, яка має обслугувати своїх людий чесно й солідно. Тому Бюро виробляє пашпорти, продає корабельні карти (шіфкарти) пересилає гроші до краю найпевнійшою дорогою (доляровими чеками) American Express Company і дає всякі ради та вказівки. Хто не має певних відомостий про родину, повинен висилати чек на Земельний Банк Гіпотечний у Львові, а той пошукає вже родину і вишле її гроші.

ЧИ СПРОВАДЖУВАТИ РОДИНУ З КРАЮ?

Нема найменшого сумніву, що там біда. Тому хто може, нехай спроваджує, особливо жінки, дівчата і діти. Найвигіднійше спроваджувати кораблями через Ґданьск і Брему. Бюро продає шіфкарти на лінії на ті порти. Добре отже купити готову шіфкарту і вислати її до краю разом з аплікацією. — Всі поради дає даром

Управа Американського Українського Бюра.

PAIN-EXPELLER

Більше як пятьдесять літ Пейн Експелер був уживаний по цілім сьвіті через міліони людий, котрі знайшли в нім велику поміч на болі ревматизму, невральгію, перестуду, біль горла, болі в грудях і плечей, симптоми інфлюенци.
Правдивий Пейн-Експелер носить нашу фабричну марку ЯКОР на пачці, як і наклейку на самій фляшці. Уважайте на сю продажну марку при купованю оскільки хочете добрий старий Пейн Експелер, котрий приніс вигоду до богатьох хат через дві генерації.
Пейн Експелер продаєть ся всюди де продають ся лікарства 35 центів і 70 центів за фляшку.
Вироблюваний через:

F. AD. RICHTER & COMPANY,
COR. 3rd AVE. & 35th ST. BROOKLYN, N. Y.

ДОЛЯРИ

найлучше посилати тепер до краю, бо за доляри Ваша родина дістане більше старокраєвих гроший, як тутки.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ПІД ПОВНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ.

ПО ІНФОРМАЦІЇ у всіх справах звертайтесь лише до нас, бо ми дамо Вам ЩИРУ і СОВІСНУ пораду та СКОРУ і РЕТЕЛЬНУ обслугу. 139ч—

S. KOWBASNIUK 244 AVENUE "A", cor. 15th Street, NEW YORK, N. Y.

ДР. ОСИП НАЗАРУК,

ДЕЛЕҐАТ ВІД ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ (ГАЛИЧИНИ) НА МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ В РИЗІ — ЙОГО ЖИТТЄ І ДІЯЛЬНІСТЬ.

(Проба характеристики).

Краще булаб пішла вся революція і тяжка боротьба за свободу українського народа, як би було в нас більше людий, що „мають голову на карку", відважних, характерних, обачних, що орієнтуються у кождій ситуації та вихованих на зразок західноевропейських горожан-патріотів. А то часто провід та високе, відповідальне становище дістанеться якомусь вітрогонови, авантурникови, закукріченому парафіяникови або тупоумному, заплісніломy бюрократови. Людий енергічних, які оглядалися тільки на добро України, у нас мало. До сих немногих треба причислити й др. Осипа Назарука. Все готовий на службу Україні і то там, де його поставлять, чи то звичайним стрільцем, чи міністром, редактором чи дипльоматом. Все занятий працею для двигнення української культури чи то в праці літературній, науковій, просвітній чи публіцистичній. Його дотеперішне життє виповнене працею та боротьбою.

Вродився він в місті Бучачі в міщанській родині і звідтіль походить його велике завзяття. (Тепер може мати 38 років життя). В гімназії належав до ученицької організації і там з кружку товаришів-Українців виховборця. А знаємо, яке було життя Українця на будучого провідника та кращих у польській гімназії! Вічні переслідування, шпіонажа, висміювання всіх ідеалів Українця, проби винародовлення, примири хрунівства — ось що мусів що дня перетерпіти кождий Українець в польських школах. Таких як Мирослав мало було. Одні, як Чорній, накладали на себе руку, другі ломали свою будучність через прогнанє з гімназії, инші схрунили або хоч остигли і збоятніли на все — а решта, ті останки — витримали до кінця усі наруги, знущання, і загартовані, з зелізним серцем, прорубували собі дорогу дальше серед тих тисячних перешкод, а перед собою бачили тільки ту одиноку світляну ціль: самостійне, вільне життє українського народа. Та ще не знали тоді ті будучі борці того, що велична ідея не буде жити водою, заохотою, чи чорнилом, але треба підливати її щиро ірісно — кровію, щоби могла зійти і видати овочі...

Як вже висказався неодин патріот, що всі найкращі люди на Україні — се вихованці кружків тайних молодіжи, почавши від Шевченка та Шашкевича, аж до найновійших часів.

По укінченю гімназії записується на львівський університет, на правничий виділ. На права йшли всі ті, котрі хотіли на будуче самостійного становища, незалежного від галицьких башибожуків-старостів та польсько-шляхоцьких посіпаків.

Університетські часи Назарука припали на той час, коли то розгорілася на галицькій Україні боротьба за права нашого народа, за університет, виборчу реформу та в часах агітації за першими загальними виборами до парляменту. В кождім з сих рухів бере Назарук діяльну участь. Їздив по вічах, де його любили як доброго бесідника. У Львові почав працювати в радикальній партії, в якій і досі перебуває та кинувся у вир боротьби за український університет. Арештований Поляками, разом з усіми студентами перебув голодівку в тюрмі. А коли польський письмака Генрік Сенкевіч, звісний з своїх напастий в повістях на українську історичну боротьбу за волю, образив в часописях академічну українську молодіж закидом, що вони потайно приймали харчі підчас голодівки, позиває Назарук з товаришами того-ж Сенкевича до суду. Виграв справу, а Поляки покрилися ганьбою. Від того часу мав Сенкевіч замкнений побут в Австрії як засуджений, що ухиляється від справедливої кари; нам се вийшло на користь, бо вже Сенкевіч, наш ворог, не приїздив у Галичину на всякі ювилеї та польські шопки.

Ще належав Назарук до тих немногих, котрі, памятаючи про своє життє в гімназійних кружках та організаціях, опікувався ними й дальше, давали добрі ради, писали статті й брошури для гімназистів та семинаристів. Під сим новим впливом почала молодь крім історії цікавитися також і суспільними науками.

В тих часах уже знає Назарука вся Галичина. Йому передає радикальна партія редакцію „Громадського Голосу". Тоді пише цілий ряд брошур та статтий і тим обновляє партійну часопись. За його політичну діяльність та працю пером, по скінченю правних студій не хотіли Поляки допустити до практики та вписати на лісту кандидатів адвокатури. Вписався аж у Відни.

Тимчасом над Европою збиралися темні хмари. Балканські несупокої, російські революційні конспірації, невдоволенне народів Австрії, німецькі зброєння та чимраз більше напружена конкуренция між Німеччиною а Англією з ще другими замотаними справами — спричинили переладованє того запального матеріялу. Іскрою до вибуху світового конфлікту було вбийство в Сараєві, де Серби вбили наслідника австрійського престола.

Почалася війна, в якій наперед знищено Україну, а з неї найбільше — Галичину.

В Росії Москалі постановили знищити Українців з нагоди війни. По сім боці Збруча хотіли тесаме зробити Поляки при помочі Австрії. Почалися переслідування. Українців арештували Поляки і Мадяри під тим претекстом, що се москвофіли. От примірoм у селі Ворохті, надвірнянського повіту, на донос одного Мазура заарештували Мадяри обох братів Гаврилюків, Федора та Семена. Знайшли у них портрет Шевченка і сказали, що не є „пан муска". Не помогли ніякі вияснення і оба Гуцули просиділи цілий рік в тюрмі в Талергофі. І за що? Там в Талергофі застали вже й Назарука. Його також арештовано без причини і без вини. Талергоф се не село, але маленька оселя в Стирії в горах коло Грацу. Богато Українців там повмирало. В кінці по довгих заходах вдалося нашій парляментарній репрезентації висвободити частину інтернованих. Се сталося так: предложили українським комітетам у Відни спис вязнів талергофських. Українські втікачі і еміґранти у Відни переглядали ті списи. Про котрого підписали хочби два з них, що його знають і за него ручать, того випускали. А кого не знали, той мусів ждати черги.

Тільки що вийшов Осип Назарук з австрійської неволі, як вже посилає його „Союз визволення України" до Стокгольму в Швеції, щоби там робив добрий настрій України, а притім і для Австрії. Та дуже сумніваюся, чи виповнив делеґат те друге припоручення по такій гостинній прийняттю в Австрії...

Як вернувсь з поїздки, вступив до У. С. С., хоч міг краще працювати для української науки чи політики. Та і тут не змарнував часу. Зорганізував Пресову Кватиру У. С. С. і записував оповідання очевидців про бої У. С. С. на фронті. Деякі з них видав окремою книжкою під заголовком: „Слідами Українських Січових Стрільців". 1916 р. Се дуже важна книжка для історії укр. війни. Та і тут стрінувся з неґодованнєм: сотник Носковський та ще кількох отцівських старшин загнівалося на Назарука за критику їх діяльности та тягли його під полевий суд. Аж другі Стрільці якось заціткали тамтих. Та перед їх гнівом мусів Назарук втікати з коша (з кадри) У. С. С. Якраз тоді збирав четар Микола Саєвич інтеліґентних Стрільців на Волинь, щоби там закладати школи та культурно-просвітні центри. Волинь тоді (1916) відібрано від Росії і Стрільцям удалося виїхати там для освітної праці. Там в комісаріяті У. С. С. у Володимирі волинському писав др. Назарук „хроніку" всеї діяльности комісаріяту і підчинених йому учителів-Стрільців, а в вільних хвилях виїздив з другими на села волинські, щоби зазнайомити укр. селян з укр. рухом, та щоби по передомі російського кордону ще зробити пролом і до серця земляків-волинців. Як дізналися Волиняки, хто се такі У. С. С. і чого вони хочуть, не називали вже Стрільців „австріяками", та самі просили, щоби закладати у них школу на рідній мові. Все йшло як найлучше, аж поки волинські Поляки-поміщики в злуці з мадярськими офіцирами, при помочі Поляка інспектора шкільного розігнали Стрільців з Волиня.

Ще на Волині почав Назарук писати повість з княжих часів „Ярослав Осьмомисл". Кождому, хто читає її, прийде на думку, як то на війні, серед неприхильних відносин, без бібліотек та жерел, повстала така історична повість. Правда, що перебував у сих славних містах, де то відбувалися бої і та старина в Володимирі та в Устилузі заохочувала його до сего. А що до жерел, то як читаємо в замітці до повісти на 422 стороні: „Повість сю писано в часі великої війни у Володимирі волинському, в червенськім городі Устилузі над Буґом і в коші українського війска в селі Пісочна над Дністром, причім т. т. Стрільці радо доставляли і привозили ріжні потрібні жерела, виписки і старі та нові книги".

Від літа 1918 р. бачимо Назарука вже в комісаріяті У. С. С. в Камінці на Поділю. Ціль комісаріяту: посередничити між австрійським а українським (вже гетьманським) правительством. Притім була й вдячна освітна праця. Там приїздить Назарук за дозволом обох команд, на просьбу Губерніяльної Шкільної Управи в Камінці, яко лектор на курсах українізації для народних вчителів до Камінця. Там почав др. Назарук викладати історію України. Ще передше написав він обширну однотомову історію України на замовленне „Союза визволення України" у Відни, де поклав натиск на політичну сторону історії та освітив поодинокі епохи. Та мимо того докладно приготовлявся на кожду лекцію. На виклади до великої залі Народного Дому крім вчителів сходилося ще богато студентів, гімназистів, професорів, священиків та цивільних людий. Богато з них перший раз взагалі чули виклад про українську історію! Та захоплювалися викладами і Січові Стрільці, що були приділені до команди міста. Наслідок був такий, що вчителі по скінченому курсі вислали депутацію, щоби др. Назарук викладав історію на фільософічному факультеті новоутвореного українського університету в Камінці. Та се остало тільки епізодом, а Назаруковu судилося на Україні пережити далеко більше.

Комісаріят У. С. С. брав в оборону при помочи рітмайстра Василя Вишиваного кривджених селян. Бувало й так, що за інтервенцію У. С. С. з наложеної дідичем та мадярами контрибуції селяни заплатили тільки одну третину. Та через те четар Саєвич і Стрільці наразилися Полякам і Мадярам. „Мішається до політики". Та мимо того комісаріят не покидає своєї праці. На основі фактів, зібраних в комісаріяті, пише др. Назарук „Отвертий лист до Міністерства Внутрішних Справ Української Держави". Сей лист видрукувало „Діло" у Львові і він богато поміг. Та комісаріят австрійська влада розігнала...

Знову бачимо д-ра Назарука у Львові. Там бере участь в конспіративній роботі українського військового гуртка, який приготовляв революцію в Галичині. І дня 1. падолиста 1918 р. справді Українці перебрали всю владу у Східній Галичині та проголосили У. Н. Р. „Дня 5. падолиста виїхав я зі Львова до Києва, щоби з доручення команди українських військ просити о військову запомогу гетьмана" — так зачинає свої спомини др. Назарук. („Рік на Великій Україні. Конспект споминів з української революції. Відень 1920. ст. 344. Видання часописі „Український Прапор"). Нам на поміч мали прийти Січові Стрільці, бувші У. С. С. Та зближалося повстанне Петлюри і Винниченка проти гетьмана Скоропадського. Назарука відіслали до стрільців в м. Білу Церкву. Приїхала і вся Директорія. Показалося, що на другий день починається повстанне, а тут ще нема відозви. Др. Назарук сів і написав відозву до українського народа. Опісля переговорював з Німцями в імени Директорії. 16. листопада освобождує Назарук всіх вязнів з тюрми між німи богато большевиків. Повстанне ширилося дуже скоро. Гетьман сам завинив, бо переслідував Українців (не він, а його уряд), а ще до того проголосив федерацію з Московщиною. Якби не зробила повстання Директорія, зробилиб були большевики. Та якраз в річницю повстання, 1919 року, мусів Петлюра втікати з Камінця з останками війск до Поляків... А цілий рік крові лилось...

Німці згодилися на неутральність, але не додержали її. В Києві замкнулися гетьманці під охороною Німців. Тоді Директорія висилає знову д-ра Назарука до Києва для переговорів. Там прийшлося йому дискутувати з цілим генер. штабом німецьким про політику Німців на Україні. Другу подорож відбув в товаристві отамана С. С. Коновальця в справі демаркаційної лінії. Під самим Києвом зловили їх гетьманські офіцири і хотіли розстріляти. Та нащасте кілька німецьких офіцерів попалося в полон до С. С. і Німці так довго інтервеніювали у гетьманській команді в Києві, аж освободили, хоч ґенерал Долгоруков довго не хотів випустити. Небавом Німці заявили, що віддають Київ Українській Републиці. В Козятині диктував др. Назарук представникам Головної Німецької Армії бажання свої в імени Директорії і Німці все приняли. Тоді виїхав др. Назарук до Києва, де взивала його Стрілецька Рада. Тоді одержав номінацію на шефа У. Т. А. (Телеґр. Агенції), а незадовго шефом Міністерства Преси й пропаґанди У. Н. Р. Як міністер уважав Назарук, що його праця найважнійша. Цілого віддався їй усіми нервами. Не мав ні свята, ні неділі. Обідав в бюрі, полагоджуючи ріжні справи. Крім того урядував нераз і до другої години в ночи.

Як зібрався Трудовий Конгрес, поїхав Назарук до Одеси переговорювати іменем Директорії з Французами. В Одесі знову арештували його й товаришів російські офіцири, які уважали себе союзниками Франції. Остаточно приняв їх французький представник, але про Україну висказався, як про яку свою кольонію. Се заболіло Назарука і делеґація наша побачила, що з сеї муки хліба не буде. Другого дня розмовляв ще Назарук з американським представником, старим полковником, котрий знав Україну. Але помочі Америка не могла дати Україні.

Прийшлося лишити Київ большевикам. Почалася дезорганізація і повільний розпад. Ще вдалося др. Назарукови при помочі директора канцелярії Івана Ющишина, народного вчителя з Галичини, перевести закон у Винниці про виплату 22 мілиони карб. Науковому т-ву ім. Шевченка у Львові, Просвіті, Учительській Спілці і другим, а також гроші на культурну поміч угорським Українцям. Небавом через непорозуміння з урядом зрікся міністерської посади, а остався між С. С.

В Камінци трохи не попався в руки большевикам. В Тернополи 6. червня 1919 одержав від ґенерала Павленка доручення, взяти управу Пресової Кватири Галицької Армії. На тому становищи був аж до кінця в Камінці. бо зрезиґнував з дотеперішного місця: інспектора корпуса С. С.

З того всего став Назарук редактором „Стрільця". Се був орган галицького війска, яке вже витиснули Поляки й французи з Галичини і воно переходило через Збруч на Велику Україну. Там вже став „Стрілець" органом не лише війска, але й Диктатури. „Стрілець" се була дуже цікава газета і всі найрадше її читали, не лиш Галичці, але й придніпрянські Українці. Той річник „Стрільця" має богато статей на всілякі теми, цікаві для кождого Українця. Звідтам і вийшов зазив до усіх старшин і стрільців У. Г. А., щоби писали мемуари, себто все те, що вони пережівали, що діється довкола них. І почали з Укр. Армії посилати спомини до ред. „Стрільця". Тоді др. Назарук почав видавати „Бібліотеку „Стрільця" і там їх друкував.

Серед тої праці захопила його та чорна картина з історії Української Народної Републики — Події в Камінци. Се непорозуміння між Головним Отаманом а Диктатором. З півночі наступали большевики, з полудня чорносотенний Денікін, з заходу Поляки, а тут ще й в середині нема згоди. Той непевний вир пірвав за собою і др. Назарука, як члена Диктатури. Через те послідні дні побуту др. Назарука в Камінці не були світлі... Виїхав 16. падолиста 1919 р. через Румунію до Відня — на дальшу блуканину, шляхом українських еміґрантів: Орлика, Войнаровського, Драгоманова... У Відни дає дописі до часописів (часто під псевдонімом). В „Українському Прапорі" видрукував свій дневник, що вийшов окремою книжкою. Тепер на доручення Директора й Правительства З. О. У. Н. Р. виїхав на мирові переговори до Риги, щоби там боронити справу самостійности Східної Галичини (Західної України) перед хапчивими Ляхами. Ждемо вістий про його побут у Ризі...

Як бачимо з повище сказаного, др. Назарук — се чоловік праці, завзятий борець за українську справу. Богато людий у сій війні здеморалізувалося, зліниво. Він остався такий як був. Там працює, де його поставлять. Все йому одне, чи се він в мундурі Січового стрільця, чи з міністеріяльною текою, щоби тільки знав, що його праця йде на користь українському народови. Серед тої праці у вільній хвилі памятає й про укр. дітвору. Для читанки Б. З., з котрої рукопись остала в Камінці в шкільному відділі, написав два віршики для дітий: 1) Що з мене буде?, 2) Українські ріки.

Отсе ще не все, а тільки побіжний перегляд його життя й діяльности. Переважно подаю тут те, що я сам бачив або чув. Нема гордости в д-ра Назарука. Вислухає кождого, порадить. І коли щомісячна часопись „Книгар" у Києві помістила зазив Академії української Наук, щоби присилати для будучої книжки: „Заслужені люди на Україні" — матеріял, я зараз погадав собі на д-ра Назарука. Та тепер до Києва писати не можна, тож посилаю в Америку. Нехай читають і беруть примір!

Богданко.

3.XI.920.

СТРАЙКИ, БЕЗРОБІТТЄ І ДОРОГИЙ РЕНТ.

Кажуть що на се нема ради. Коли подумаєте і безрадно не будете тратити послідний цент виратуєте себе і свою родину від нужди. Купіть дім в Ню Йорку і околици на довголітну сплату з малим капіталом кількасот долярів. Будете даром мешкати а Ваші тенери виплатять рентом рату за дім — Купіть фарму близько Ню Йорку а не будете мали страху перед страйком і безробітєм. Пишіть до нас зараз а ми маємо під рукою кільканайцять домів в Ню Йорку і Брукліні. — Кільдесять фарм в околици Ню Йорку. Мала вплата.

Пишіть до відділу реальностий на адресу: 136—

Ukrainian Export Co. Inc.
318 Broadway,
New York, N. Y.

КРЕВНИХ І ЗНАКОМИХ спроваджуємо до Америки в як найкоротшім часі. — По інформації у всіх справах звертайтесь до: 18-

S. KOWBASNIUK,
244 Avenue A, cor. 15th Street,
NEW YORK, N. Y.

ГРОШІ НА СВЯТА

СКОРО — БЕЗПЕЧНО

ПРИ НАДХОДЯЧІЙ ЗИМІ І СВЯТАХ ПІШЛІТЬ СВОЇЙ РОДИНІ І КРЕВНИМ НЕГАЙНУ ГРОШЕВУ ПОМІЧ.

МИ ПОСИЛАЄМО ГРОШІ ПО НАЙТАНШІМ КУРСІ, СКОРО І БЕЗПЕЧНО, А В ДОКАЗ ДОРУЧЕННЯ ЇХ ДОСТАВЛЯЄМО ПОСВІДКИ З ВЛАСНОРУЧНИМИ ПІДПИСАМИ.

Продаємо шифкарти до краю і з краю тільки на перворядні кораблі всіх ліній, по спису компанійній ціні.
Спровадимо Ваші родини і кревних до Америки.
Імовірні інформації і поради удїляємо даром.
Наша ґварантія: Засоби $2,000,000.00
Удавайтесь до нас з повним довірєм.

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

УКРАЇНСЬКА ІНСТИТУЦІЯ
Зорганізована в 1915 — Зачартерована в 1917.
В ФІЛАДЕЛФІЇ

ГРОШІ РОДИНІ ДО КРАЮ

пересилаємо через ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ у Львові в долярах. Се є найскорша і найбезпечнійша дорога подати поміч родині в краю.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ

продаємо на поспішні кораблі через найвигіднійші порти Гамбурґ, Антверпен, Бремен і Ротердам. В протягу 14 дня будете зріднею в краю. Пашпорти виробляємо в кількох днях. 146—

РОДИНУ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ

ми вам спровадимо з самого вашого села чи міста за помочією наших представників в старім краю.

Родимці! Памятайте, що Американсько-Українське Бюро в Філаделфії є ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ІНСТИТУЦІЯ в Америці, що є офіціяльним українським репрезентантом всіх ліній корабельних. Наш народний клич нехай буде „СВІЙ ДО СВОГО" а не до чужого. Пишіть або приходіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.,
322 North 8th St. Philadelphia, Pa.
Офіс Бюра міститься у власнім домі.

НЕДУГИ МУЩИН

Dr. Koler, 638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

DR. KOLER є одиноким українським лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досвіду у лічению. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура недуги шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаюсь при лічению недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 132—
ГОДИНИ ПРИНЯТЯ: від 9. рано до 8. веч., в неділі від 9. до 2.

CUNARD LINE

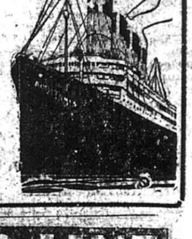

ВСЕГО 9 ДНІВ ДО
ГАМБУРҐА І ЛІБАВИ
ЧЕРЕЗ АНҐЛІЮ
відіде
S.S. AQUITANIA 25. СІЧНЯ 1921
ДО CHERBOURG
При зголошенню замовляйте на ГАМБУРҐ і ЛІБАВУ.
Ціни третої кляси:
ДО ГАМБУРҐА........$125.00
До ЛІБАВИ..........$145.00
з доплатою $5.00 военної такси
У Вашій місцевости є наші аґенції. Зайдіть до них.

CUNARD LINE

НА РІЗДВО ДО КРАЮ

— відіде —
S. S. SAXONIA, 14.300 ТОН, ДНЯ 18. СІЧНЯ
Найбільший корабель який відіде до Гамбурґа.
Ціна кабін..........$180.00 з доплатою $5.00 военного
Ціна 3-ої кляси......$125.00 податку

ВПРОСТ ДО ГАМБУРҐА

Ціна 3-ої кляси до ОДЕРБЕРҐУ ЧЕРЕЗ ГАМБУРҐ $129.20, з доплатою $5.00 военного податку.
У Вашій місцевости є наші агенти. Зайдіть до них.

СКАНДИНАВСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

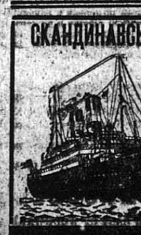

отворила корабельну дорогу на
ЛІБАВУ
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE.
1 Broadway, New York.
248 Washington St., Boston.
117 N. Dearborn St., Chicago.

Не відкладайте

Ви спевностию маете родину в краю і хотяй 5000 миль ділить Вас від неї, а однак радібисьте вислати на свята, святочний дар КОЛЯДУ як довід, що памятаете за ню. Ще час післати, лише не відкладайте.

Bosak State Bank
SCRANTON, PA.

Висилае гроші до всіх частий світа телеґрафічно по найнизшим деннім курсі якнайскорше, що стверджують посвідки з власноручними підписами адресатів.

Продае шифкарти до краю і спроваджуе родину з краю. Виготовляе документа потрібні в тій справі.

За ретельну і справедливу обслугу ручиться, приходіть або пишіть на адресу:

BOSAK STATE BANK
Scranton, Pa.

Стан маетковий поверх $4,700.000.00.

УКРАІНЦІ!

Читайте кілька переконуючих аргументів чому Ви повинні звертатися до нашого банку за всіми Вашими потребами:

Наш банк е кількадесятьлітною інституціею під державною контролею, отже все е певне. 111—

Ми висилаемо тисячі людий до старого краю, що е доказом довіря до нас.

Ми Вам виробимо ПАШПОРТИ в кількох днях листовно і без жадної страти дорогого часу для Вас.

Продаемо шифкарти до всіх портів на найбільші і найшвидші кораблі разом з тікетом колійовим по найнизших цінах компанічних.

Ми Вас не силуемо міняти Ваші гроші.

Ми виробимо всі потрібні легальні папери і спровадимо Ваші рідні з краю до Америки без жадного клопоту і великих коштів.

Куфри асекуруемо від випадків аж до Вашої місцевости.

Посилаемо гроші до старого краю по найнизшім курсі з повною ґваранціею.

Отже, если хочете щасливо і скоро заїхати до старого краю, звертайтесь до нас по всі інформації, а заощадите богато тяжко запрацьованого гроша.

MORRIS ENGEL, UKRAINIAN BANKER,
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ТЕПЕР

е найвигіднійша пора

КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зн. „БОНТИНҐ", котрий оферуемо по слідуючих дешевих цінах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	8x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з гербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришліть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми е також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ҐУМОВІ, для Товариств і Клюбів. 19ч157

Коли потребуете щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, по ціну. Навевно защадите гроші. Пишіть по взірці і катальоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY
115 NASSAU STREET, NEW YORK, CITY.

KI-MOIDS

(В табличках або зернисті)

ПРОТИ **НЕСТРАВНОСТИ**

Брати з водою або без води; приемні в смаку.

СКОРА ПОМІЧ!

Ціна 25-50-75 цнт.

Продуковані через Scott & Bowne витворці SCOTT'S EMULSION 11

СПІШІТЬСЯ УКРАЇНЦІ!

Єсли хочете мешкати на свіжім воздусі і межи своїми людьми в Лонг Айленд, недалеко від міста, дуже гарна околиця. Можете купити дешево льоти за $42.00, $5.00 з гори а $2.00 місячно. 51-53

Тут купили льоти многі Українці і вже зачали будуватися. Отож спішіться, коли хочете набути дешеві і добрі льоти. По інформації звертайтеся до:

W. HORCHINSKI,
319 E. 95th St., New York, N. Y.

ПРИЙШЛИ З КРАЮ

НОВІ КНИЖКИ.

М. Байер: **Причини аграрної революції на Україні** .... 5 ц.
Н. Бурлака: **За Рідний Край,** оповідання з часів Хмельниччини 35 ц.
В. Гнатюк: **Національне відродження Австро-Угорських Українців** .... 30 ц.
Е. Гуцайло: **Завдання Громади.** Короткий нарис завдань комунальної політики .... 25 ц.
В. Дорошенко: **Життє і Слово.** Статті на літературно-громадські теми .... 60 ц.
В. Дорошенко: **Українство в Росії.** Новійші часи. З многими портретами .... 40 ц.
О. Кириленко: **Українці в Америці** 20 ц.
М. Кордуба: **Північно-Західна Україна** .... 40 ц.
М. Кордуба: **Територія і населенне України** .... 40 ц.
(То само також і по німецьки 40 цнт.)
Др. З. Кузеля: **З культурного життя України** .... 30 ц.
Др. І. Куровець: **Життє і здоровлє людей** .... 75 ц.
Др. В. Сімович: **Рідне Письменство.** (Що кождий Українець повинен прочитати з рідного письменства) .... 10 ц.
І. Свєнціцкий: **Про музеї і музейництво** .... 50 ц.
І. Франко: **Нарис Історії Української Літератури** $2.00
Л. Цегельський: **Русь-Україна а Московщина-Росія.** Історично-політична розвідка, з картою України .... 40 ц.

Замовлення і гроші посилайте на адресу: 145ч157

UKRAINIAN BOOK STORE,
437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЯ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2568.

X

КНИЖКА ДЛЯ КОЖДОГО НЕЗБУДНО ПОТРІБНА!

Ціна 50 цт.

Вишлемо по одержаню лише 10 цт.

Пишіт по книжку долучуючи 10 центів на адресу:

UNIVERSAL SALES CO.,
346 E. 53 St. New York, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 342, подае до відома, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 19. грудня, зараз по Службі Божій, в гали церковній, точно о годині 11-тій перед полуднем. Котрий член не явиться на тім мітінґу, заплатить $1.00 кари.

АКРОН, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, повідомляе всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в гали церковній, на розі ул. Вашінґтон і Абель, в неділю, 19. грудня, точно о годині 1-шій пополудни. Неявившийся члени підлягають карі після статута. Контрольори мають здати звіт з маетку братства. Буде вибір нового уряду. Нових членів будеться принимати до братства без вступного, а до У. Н. Союза за 50 центів. — А. Цепко, секр.

ВІЛКСБЕРРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляе всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в слідуючу неділю, 19. грудня, в шкільний гали при ул. Рівер. Кождий член обовязаний явитися на сей мітінґ, бо е важні справи до порішення. Котрий член не явиться, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. На тім мітінґу буде звіт всіх урядників, а відтак наступить вибір нового уряду. Напоминається тих членів, котрі довгують, зби вирівнали свої залеґлости, бо инакше зістануть суспендовані. Будеться принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза за 50 центів. Хто ще не є членом нашої організації, нехай не зволікае з дня на день, але нехай прийде на сей мітінґ і забезпечить себе та свою родину на чорну годину. — Н. Терефенко, предс.; І. Проць, кас.; І. Чолій, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляе свої членкці, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 19. грудня, о годині 2-гій пополудни, в школі парафіяльній. Кожда членкця повинна явитися на тім мітінґу, а довгуючі мають вирівнати свої довги, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Буде вибір нових урядників. Будеться принимати нові членкці до сестрицтва без вступного, а до У. Н. Союза за 50 центів. — Т. Демчук, предс.; М. Кравчишин, кас.; М. Брощак, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. „Любов", від. 370, повідомляе всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 19. грудня, в церковній гали при Парк Стріт. Початок точно о годині 1.30 пополудни. Кождий член мае прибути на той мітінґ, бо е важні справи до полагодження. Нових членів будеться принимати до товариства без вступного, а до У. Н. Союза за 50 центів. Обезпечуйте, братя, себе і свої родини, бо біда ходить по людях, а не по лісі. — П. Воляник, предс.; Н. Нацюк, секр.; Н. Рошко, кас.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Анни, від. 365, повідомляе своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 19. грудня, о годині 2-гій пополудни, в гали Олекси Забібни при ул. Мейн. Кождий член мається явити, бо будеться вибирати новий уряд, а контрольна комісія буде здавати звіт з цілого року. Неявившийся член заплатить $2.00 кари, а урядник $3.00. Котрі члени не дістають своєї газети, нехай зголосяться на тім мітінґу. — В. Притула, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 85, повідомляе всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться 19. грудня с. р. Буде звіт з цілорічних доходів і розходів. Довгуючі члени мають вирівнати свої довги, щоби їх не треба було затягати на слідуючий рік. Неявившийся член зплатить кару, а без того можна обійтися. Дорогі Родимці! Тепер найліпша пора прийти на наш мітінґ і вписатися до нашого братства і до У. Н. Союза. Вступне до У. Н. Союза виносить лише 50 центів, а до братства приймаемо без вступного. — О. Шараварко, предс.; І. Шараварко, кас.; О. Костюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подається до відома членів тов. „Згода", від. 62, що річний мітінґи відбудеться в неділю, 19. грудня, о годині 3-тій пополудни, в гали У. Н. Дому під числом 6177 Ґленмор Аве., Вест Філядельфія. Проситься членів, аби на сей мітінґ явилися, бо е досить важні справи до полагодження. Буде вибір нового уряду. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $1.50. Ті Українці, котрі ще не належать до У. Н. Союза, мають добру нагоду вступити до сеї організації, бо вступне виносить лише 50 центів. Наше товариство платить по 6 долярів тижнево, коли член хорий. Сього року виплачено 328 долярів. Всі місцеві Українці повинні вступити до нашого товариства. — В. Волчанський, секр.

НАЙСТАВН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомяе всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 19. грудня, точно о годині 3-тій пополудни, в гали Української Громади під числом 2051 Рован Стріт. На сей мітінґ кождий член е обовязаний явитися, бо буде звіт урядників з діловодства за 1920 рік і вибір нового уряду. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеґлости, бо лише в той спосіб урядники будуть могли вивязатися зі своєї задачі. Пожаданим е, щоби кождий член вписав до У. Н. Союза свою жінку і діти, бо тепер вступне виносить лише 50 центів, отже лучається добра нагода. Нових членів до братства будеться принимати за половину вступного. Тим способом зробимо велике народне діло, а в той час всі як один моглиб ми сказати собі, що ми е діти одного батька У. Н. Союза й одної Неньки-України. Тож, Братя, до діла: всі за одного, а один за всіх! — С. Слободян, секр.

БРАТТЯ І СЕСТРИ, УКРАЇНЦІ І УКРАЇНКИ СТЕЙТУ КОНЕТИКАТ!

Панщина! Рабунки! Розбої! Убийства! Де?

В Галичині, Волині, Холмщині і Підляшю.

Лютий Лях розгулявся, поклав замордованих ним трупів на долівку, поставив на них стіл вкритий золотим обрусом і заставлений найсолодшими напитками та найвкуснійшими стравами, а упоєний невинною кровю замордованих ним жерт заревів на весь пол львиним риком, що вже пропала Україна, бо бідний мужик в могилі, а запанує Шляхеччина.

Гей, Українці стейту Коннектикут! Крикнім і ми на весь світ голосом протесту могучим, могучим!

Нехай весь світ здригнеться на жорстокости лютого ворога!

Поспішіть на віче стейтове всі Українці! Заговорім до Правительства Американського! Спішіть на се віче всі, особливо ветерани світової війни і покажіть Вашою присутностю, що і Ви боролись „за свободу всіх народів", а Ваші браття в старім краю в страшнім ляцькім ярмі.

Віче буде чисто манїфестаційне, і побачимо, чи Америка за нами не постоїть.

В послідних часах не було жадних протестів і лютий а гордий шляхтич каже тепер до Америки: „Америко! Українці вже погодились з тим, щоб бути під нашим ярмом. — бо толі коли ми ще не мали ані Галичини, ані Волині, ані Холмщини, ані Підляся в наших пазурах, то вони против нас протестували; але тепер, коли ми їх вже маемо, то вони погодились з нами, бо ми не справляемо тризни на трупах Українців але большевиків, і справляемо її разом з Українцем „найліпшим патріотом" — бо зі зрадником Петлюрою.

І щож Ти на се, Українче? Чи не скажеш Ти до Америки враз з нами: Проч з Ляхами і шляхетчиною! Нехай запанує воля і свобода! Проч з ними з Галичини, Волині, Холмщини і Підляся!

Тож кому нужда українського нещасного народа на серці — спіши на наше манїфестаційне віче, яке відбудеться в Українській галі в Ню Брітейн, Конн., 184 Норт улиця, дня 19-го сего місяця о годині пів до другої пополудни.

Можливо що стрінемось з закидом чому так пізно оголошуемо наше віче в часописях наших. Одже оправдуемось: Ми мали намір подержати віче лише льокальне не стейтове, а лиш Ню Брітенське. Але коли ми починили всі приготовання, то стрінулись з закидом кількох доокoличних товариств, що будьто „минувшого року, коли наша Ненька Україна не була ще в пазурах ляцьких — ви робили віче стейтове, а тепер, коли пазурі ляцькі впялись нашій Неньці до тіла, до костий і до крови, — то ви робите віче льокальне-місцеве хиба на те, щоби лиш себе Нюбрітейнських Українців прославити. А ми о стільки більший чуемо до Вас жаль, о скільки Ви більше до Вашого льокального місцевого віча приготовились".

Сей закид трафив нам до самого серця, і ми в послідній хвилі змінили наш намір і місто віча льокального-місцевого скликуемо віче стейтове манїфестаційне і дзвонимо вже тим великим дзвоном вічевим, котрим кличемо і просимо на наше віче ветеранів, воїнів світової війни, наших Січовиків і всіх Українців і Українок з стейту Коннектикут, котрим страшні ляцькі шляхоцькі пазурі.

До котрих братств маемо адреси, до тих висилаемо летучки, а до котрих не маемо, то нехай сей голос вічевого дзвона посредством часописей загомонить в ушах їх звуком плачу і ридання нашої нещасної братії в Галичині, Волині, Холмщині і Підляшю.

Браття і Сестри, Українці і Українки! Не для нас самих отсі вірші віршуемо. Всіх нас одна судьба. Не зважайте на се, що в послідній хвилі Ви почули вічевого дзвона голос, але з усею ревностю возьміться до діла, скличтеся всі братства і товариства, хотьби на суботу вечером на специяльні мітінґи, бо певно що многі з Вас в суботу не робите, а присяй Богу, що не буде Вам за пізно прибути на наше стейтове манїфестаційне віче.

Просимо, коли прибудете: Не забудьте привезти з собою сотки листів, які пишуть до Вас Ваші рідні, о вопіющих і до неба кличучих о пімсту кривдах, які чинить нашому нещасному українському народови люта шляхеччина польська. — Ті листи покажемо нашій прибраній вітчині — Америці.

ЗА ПЕРЕДВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ:

Капраль першої кляси: **Михаїл Загачевський,** і ветерани світової війни: **Николай Ткачук, Юрій Перун, Стефан Родзік, Іван Лишкевич.**

NUXATED IRON

змiцняе ослаблені нерви немічних людий протягом двох тижнів. Сенатори Злучених Держав, члени Конгресу, взнатні лікарі і бувший урядник Публичного Здоровля уживають і припоручають сей лік. Розвідайте про Nuxated Iron друґсториках або лікарів.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА

АПТИКА І ДРОГУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,
(Давнійше C. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.

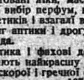

Приладжуе ліки після лікарських рецепт скоро, сумлінно і по умеркованій ціні. Мае на складі великий засіб ріжнородних зел і корінів, всі американські заграничні патентовані ліки, масти ілі і т. и., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалі все що входить в обсяг аптики і дрогуерії. Морожене і Сода.

Довголітна практика і фахові державні дипльоми дають найкращу запоруку сумлінної, скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни включаючи неділі і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

На случай безустанного кашлю або цілковитого занепаду

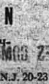

SCOTT'S EMULSION

е безуслівно помічний.

Scott & Bowne, Bloomfield, N.J. 20-23

Звісний Dr. GREY

30 ЛІТ НА ОДНІМ МІСЦИ

ВІН УЖЕ ВИЛІЧИВ ТИСЯЧІ МУЩИН І БАЖАВ БИ І ВАС ВИЛІЧИТИ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE **New York City.**

Коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, єчему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральгію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запаленне легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не виличив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ДР. КАУФМАН

ЗВІСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ З КИЄВА

і від 15 літ в практиці все на однім місци, вилічив тисячі женщин, мущин і дітий. Др. Кауфман мае найбільший і найлучший уряджений офіс до егзамінования і лічення всіх недуг жіночих, мужеських і діточих. ЄСЛИ ВИ ТЕРПИТЕ НА ЯКУ НЕДУГУ, прийдіть до Д-ра Кауфмана сейчас, а тут совісно Вам скажется у Вашій мові, що Вам бракуе, на що і від чого хоруете, що Вам робити, чим відживлятися, де замешкувати треба. Др. Кауфман дуже совісно, старанно і успішно лічить задуху, болі крижий, заворот голови, затроенне і неправильність крови, ревматизм, ломанне костий, параліж, катар легких і жолудка, нирок, міхура, інфлюензу, випаданне волося і всі жіночі недуги, яко акушер специяліст. ....

DR. KAUFMAN,
111 E. 7TH STREET, NEW YORK, N. Y.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: що дня від 9. рано до 9. вечер., в неділю від 9. рано до 4. пополудни. — TEL. ORCHARD 6352.

ШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В неділю рано зілє копала

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
"SVOBODA". 83 Grand Street. JERSEY CITY, N. J.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНУ, КРЕВНИХ І ЗНАКОМИХ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ В ЯК НАЙКОРОТШІМ ЧАСІ

Даемо пораду, кого і чи можна спровадити до Америки.

Виготовляемо просьби на спроваджение людий з краю. 137—

Маемо своїх заступників в краю, котрі виробляють паспорта і всі потрібні папери до подорожи до Америки.

Наші заступники самі подають паспорта до потвердження рiжним конзулятам.

Хто хоче заощадити собі і своїм кревним в краю часу, гроший і роботи, нехай зголоситься до нас, а ми все переберемо на свої руки і при помочи наших представителів в краю, поможемо тим кревним як найскорше дістатись до Америки.

IMMIGRANT AID COMPANY, INC.,
49 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK CITY.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги кровні і скірні, вичерпанне, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т. д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ
Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і попалисьте в зневіру і починаете тратити надію, зголосіться до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і опереванню в стейті Пенсильвенія лічення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лічити Вас найліпшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Колиб я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьтеся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лічення і пряме застрікування крови через щіплення бензольсом і серум, яких я уживаю запевнять Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street
СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 10. до 1. в полудне.

Навідайтесь сейчас до **Doctor ZINS**

СПЕЦІЯЛІСТА З ПОНАД 25-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.

Др. ЗІНС лічить хронічні недуги, нервові, серця, жолудка, печінки, нирок і міхура, неправильности мочові, секретні недуги, і у всіх случаях нервового ослаблення. В случаю ЗАТРОЄННЯ КРОВИ застосовується до найліпших і добре звісних, досконалих і новітних метод. МУЩИНИ, котрі е недужі, ослаблені, бліді, вичерпані і знеохочені, найдуть опіку на всяку їхню недугу. Коли стан недуги е відповідний, причину легко усунеться і здоровлє повертається. 102—

ПРИЙДІТЬ НА БЕЗПЛАТНУ ПОРАДУ.

Не буде Вас нічого коштувати, щоб збадав Вас др. Зінс. Винагорода за його методу е дуже уміркована і не перевисшае ціни, яку кождий чесний чоловік хоче заплатити. Богато недужих мущин іде сотки миль, щоб найти поміч. Досліди попереджаючі лічення переводиться на крови системою Вассермана і бадається мікроскопом для докладного справдження проявів недуги і впливу лічення.

ОФІСОВІ ГОДИНИ: Щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер, в неділі від 10-ої рано до 4-ої пополудни.

DOCTOR L. ZINS
110 EAST 16th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Безплатне Екс-Рей бадашне.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЧНИХ ЦІНАХ.

Пишіть зараз то Вам пораджу як обійтися в справі видістання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,
224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

ДОБРЕ ЗДОРОВЛЄ Є НАЙБІЛЬША БЛАГОДАТЬ БОЖА

Тому мусимо пильнувати себе, а при зближаючій слабости, найважнійшим е засягнути пораду і поміч лікарську.

ВИСИЛЕННЄ НЕРВІВ: В Америці поширилась хороба і обняла безмірне число людий, що хотяй не вважають себе хорими однак е нервозно розстроені, та часто знеохочені і умучені. Вони не всилі заинтересуватись своею працею, кожде їхне змагання вимагае великих зусиль. Життє для них е довгим терпінням, охота до їди відходить, лютяться, ненавидять людий, дітнені болями у всіх частинах тіла, терплять на запори, вітри, болі жолудка, тратять сон і мучаться безсонними ночами.

УСПІШНИЙ ВИСЛІД.

Пробуджене довіре веде до удачі. Роками працював я научними способами, щоб осягнути успішний вислід практики; совісно і з повною енергією дійшов я до сего, що тепер з змозі дати своїм пацієнтам цілковиту поміч на їх немочлість, бо я не вірю в частинну лікарську пораду.

Життє людське е за дороге, щоб його віддавати під опіку когонебудь і наражуватись на терпіння і болі. Я уживаю дуже практичну методу до лічення слабостий:

ЖОЛУДКА, ВНУТРОСТИЙ, ПЕЧІНКИ 130—
КРОВИ, СКІРИ, СЕРЦЯ
СЛЕЗІНКИ, РЕВМАТИЗМУ, КОЛЬОК
СОЛІТЕРС, КОРЧІВ, ХОРОБУ ЛЕГКИХ
І ВСІ ДРУГІ ЗАНЕДБАНІ ХРОНІЧНІ ХОРОБИ.

Не страхайтесь станом своєї хороби або її застарілостю, приходіть сміло до мого офісу та засягніть приятельську безплатну пораду.

Я вам розкажу про дійсний стан вашої хороби і як можна зарадити. Від вас залежить чи схочете лічитись або ні.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: Денно від 9-ої рано до 8-ої вечером. **DR. H. L. RUSSELL** В неділю: від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

176 EAST JEFFERSON AVENUE, 1 DOOR EAST OF WOODWARD AVE., DETROIT, MICH.

ТЕЛЕҐРАМА

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ, КОТРІ МАЮТЬ НАМІР ЇХАТИ ТЕПЕР АБО НА ВЕСНУ ДО КРАЮ.

Удавайтеся до Всеславянської Агенції, котра є віддалена лише чотири бльоки від стації **Пенсильвенія,** котра спродає **Шифкарти** на всі лінії до краю і з краю.

Посідає добрий і чистий **Готель** для відізджаючих і приїзджаючих. 149сч57

Спроваджує кревних з краю під опікою аж до Вашої місцевости. — Хто не може їхати або спровадити рідні з краю, **нехай** шле грошеву поміч. — Наше Бюро пересилає гроші чеками, почтою і телеграфічно по найнизшім деннім курсі або долярами з повною ґваранцією. — Пишіть сейчас по всякі поради до:

ВСЕСЛАВЯНСЬКОЇ АГЕНЦІЇ
Стефан Дембицкий (властитель).

ALL SLAV AGENCY, 204 WEST 27th STREET, near 7th Ave., NEW YORK CITY.

ПОЗІР РОДИМЦІ!

ЧОМУ ВАМ НАЛЕЖИТЬ ЗВЕРТАТИСЬ ДО НАС З ПОВНИМ ДОВІРЄМ В УСІХ ВАШИХ ПОТРЕБАХ?

Наша корпорація не числить на зарібок із продажий шіфкарт, але робить інтерес у своїх ґалянтерийних сторах.

Наші шерові на мітінгу дня 18-го вересня ухвалили, аби при нашому бізнесі отворити також ВІДДІЛ ПРОДАЖІ ШІФКАРТ, ПЕРЕСИЛКУ ГРОШИЙ І Т. П., щоби запобічи безмилосерному визискови Українців зі сторони чужих безсовісних аґентів. І такий відділ при нашій спілці зістав отворений. 144ч54

Виробляємо паспорти листовно, без стратн на кошта подорожі і дорогого часу для Вас.

Продаємо шіфкарти по найнизших цінах до всіх портів, на найліпших кораблях.

Ми спровадимо Вашу рідню з краю до Америки, без ніякого клопоту, бо наш представник в краю поможе Вашій родині вистаратися о всі потрібні леґальні документи.

Посилаємо гроші до старого краю по найнизшім деннім курсі в коронах, марках і долярах; за скоре доручення гарантуємо.

Єсли отже хочете заощадити богато тяжко запрацьованого гроша і щасливо і скоро заїхати до старого краю, або спровадити родину сюда, звертайтесь до нас по інформації, а ми Вам всьо зробимо.

Як хочете скористати з нагоди відізду нашого представника до краю, котрий заопікуєся Вами через цілу дорогу аж до Вашого дому, то пишіть по шіфкарту сейчас щоби забезпечити місце для Вас на тімсамім кораблі, бо представник наш відізджає на другий місяць.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА під назвою:

AMERICAN EXP. & IMP. DRY GOODS & NOTION CO., INC.
308 KING STREET, WILMINGTON, DEL.

ҐВАРАНЦІЯ ДЛЯ КОЖДОГО

ХТО КУПИТЬ ШИФКАРТУ АБО ПІШЛЕ ГРОШІ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ

БАНК ЮРІЯ ХИЛЯКА

Принимаємо і позичаємо гроші на процент.
Купуємо і продаємо доми і фарми.
Асекуруємо від огню доми і хатні річи.
Полагоджуємо всякі справи краєві; виробляємо повномочія і контракти.

У всіх справах просимо удаватись або писати на адресу: 26,27ч—

GEO. CHYLAK, Notary Public,
FOREIGN EXCHANGE BANK
OLYPHANT, PA.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ПЕРЕД РІЗДВОМ

кождий думає післати певну суму гроший своїм рідним в старім краю.

Коли хочете, щоби Ваші рідні дістали від вас поміч еще перед РІЗДВОМ, то посилайте Ваші гроші ЧЕКОМ тільки через

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В НЮАРКУ.

Ми доручуємо гроші після дневного курсу своїми власними ЧЕКАМИ в протягу 3—4 тижнів. 136ч—

В Галичині, Буковині, Підкарпатській Україні і Польщі, ми маємо своїх власних кореспондентів майже в кождім більшім місті. Наші чеки є платні здебільша через "WIENER BANK VEREIN" і так є вже знані, що гроші на них можна підняти майже в кождім банку.

Кромі сего „Українське Банкове Бюро" виробить Вам ПАШПОРТ до краю.

Продасть Вам ШИФКАРТУ по компанічній ціні на кожду лінію.

СПРОВАДИТЬ Вашу родину з краю в короткім часі і ДАСТЬ Вам совісну пораду і точну обслугу в кождій справі. — Приходіть сейчас або пишіть до:

UKRAINIAN BANKING BUREAU,
185 SPRINGFIELD AVE., COR. MERCER ST., NEWARK, N. J.

М. ШУСТАКЕВИЧ, Менаджер. ЕМІЛЬ ҐЕРМАНУС, Банкир, Мировий судія і Нотар.

НАША ФІЛІЯ Є ПІД:
206 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

МОЖЕТЕ ВЖЕ ЗНОВ БЕЗПЕЧНО ВЕРТАТИ ДО КРАЮ.

Шифкарта до Львова (через Антверп на Ред Стар або Кунард Лінії)	$108.40	До Гамбурга	$125.00
До Бремен	$125.00	До Лібави	$145.00
		До Антверп	$100.00
		До Ротердаму	$100.00

До кождої шифкарти доплачуєсь $5.00 военної такси.
ПАШПОРТИ виробляємо в двох днях.
СПРОВАДЖУЄМО рідних з краю.
ШИФКАРТИ з Варшави до Ню Йорку з усіми доплатами $135.00.
По всякі інформації просимо звертатись до:

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY, 115 FIRST STREET, NEW YORK CITY.

ПРЕГАРНИЙ ДАР РІЗДЯНИЙ.
(Запатентований)

Господнє зображене
як безнастанна пригадка чудесного чувства любови і посвяти майстерно викінчена Гаврилом Максом в медалионі ІСУС ХРИСТОС який можна носити з собою. 51,53

Виріб говорить про себе.
Подарунок надається для кождого. Вишліть гроші враз з замовленнєм.

FRED E. POPPER & CO.,
44 E. 34th Street,
NEW YORK CITY.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОКТОР
ДР. М. МІЛОЄВИЧ

бувший военний доктор в старім краю. 100чс—

DR. M. MILOJEVICH,
417 WOOD STREET,
PITTSBURGH, PA.

КОЗАЦЬКЕ СВАТАННЯ

на три дії.
ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПРАВДИВО ВЕСЕЛІ СВЯТА.

Щоби свята були веселими, не доконче потрібно дорогих презентів. Сегорічний стан економічний непевности змушує богацько родин до ощадности. Здоровлє — се найбільший дар, який справляє веселість і спричиняє святочну радість. Памятайте, щоб у кождого в хаті була фляшка Трінера Гіркого Вина, як одинока гарантія на болі жолудка. Воно чистить внутрости, усуває жолудкові гази, помагає травлінню і змішняє апетит. Жадайте в аптиці або друґсторі оригінального Трінера Гіркого Вина, бо воно вже більш трийцять літ виставлене на американськім ринкови збуту, й хоч має біля себе вироби конкуренційні, ніколи не дорівнали вони оригінальному виробови, бо ніодно не приносить таких гарних наслідків як Трінера Гірке Вино. Все уважайте, що купуєте і не приймайте жадних подібних ліків а лиш Трінера Гірке Вино. JOSEPH TRINER COMPANY, Chicago, Ill. New York representative: 340 E. 71st Street, New York City.

R. J. GLUCK АҐЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.
Офіс находить ся в WILLIAM McCONNEL BUILDING SHAMOKIN, PA.

ЛІКАРСТВА
ДЛЯ НЕДУЖИХ

Молодість Бальзам	$5.00
Бальзам на подвиганнє в середині	3.00
Бальзам на безсонність	2.00
Кроплі на корчі в жолудку	2.00
Піґулки на конвульсії	5.00
Кроплі до очий від запалення	2.00
Лік на Солітер	5.00
Порошок до усування волося з лиця і тіла	1.00
Волосоріст до поросту довгого волося	2.00
Вусоріст до поросту довгих вусів	1.00
Пілюли від ругатизма і простуди	3.00
Масть до натирання від рунатизма	2.00
Жолудковий бальзам від катару жолудка	2.00
Піґулки до очищення жолудка	1.00
Фарба на сиве волосє (на всі кольори)	3.00
Масть на прищі, коростн і лишаї	2.00
Геркулес, до скріплення сил і апетиту	2.00
Крім і мило до гарного лиця	1.25
Успокоюючий бальзам на нерви	2.00
Лік від простуди і інфлюенци	3.00
Бальзам до очищення зіпсутої крови	3.00
Піґулки від болю голови	2.00
Порошок на пітніючі ноги	1.00
Лік від гемороїдів	2.00
Масть до катру в носі	1.00
Краплі до болю зубів	1.00
Лік проти болю в горлі	2.00

Як Ви недужі на яку хронічну або задавнену хоробу, прийдіть до нас а наш доктор Вам напевно поможе. До нас тільки 20 мінут їзди з Ню Йорку. З усіх частий Америки а навіть з Канади хорі їдуть до нас за помочию. Ми і Вам добре поможемо.

Пишіть по катальоґ або прийдіть зараз до нас. Листи, гроші і моніордери належить адресувати до:

ST. MICHAEL MEDICINE CO.,
Incorporated
DEPT. D
CARLSTADT, N. J.

United American Lines INC.
Joint Service with
Hamburg American Line

Найкоротша, найліпша і получена впрост з Гамбурґом дорога

КОРАБЕЛЬ "MOUNT CLAY" ПОПЕРЕДНЬО "PRINCE EITEL FRIEDRICH"

ВІДХОДИТЬ З НЮ ЙОРКУ
25. ГРУДНЯ ВПРОСТ ДО ГАМБУРҐУ

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками. Кімната для курців; кімнати товариські і галі проходові виключно для подорожників 3-ої кляси.

Замовити місце можна писемно в уповажнених аґентів або
39 BROADWAY, NEW YORK CITY

НАЙБІЛЬША ЗІ ВСІХ ОФЕРТ

НАГОДА ЛИШЕ НА 30 ДЕНЬ.

Ми рішили випродати 3.000 КОЛІЄВИХ ГОДИННИКІВ по зниженій ціні в протягу 30 день. Годинники дуже гарні, тяжкий модель, не богато більший від срібного доляра. Механізм в тому годиннику є знаменитий, на 21 камінів, в гарних копертах, тримає час дуже добре і докладно, бо ним звичайно послугуються люди що руководяться точностю. Механізм і коперти гарантовані на 20 літ; годинник вартає $25.00, ми однак протягом 30 днів будемо продавати сі годинники по зниженій ціні за **$12.45**, а в додатку даємо слідуючі річи ДАРОМ. 1) Гарну, вартісну золочену дивізку до годинника; 2) гарну, золочену бранзолету з імітаційним годинником; 3) добре фонтонове перо до писання; 4) добру бритву до голення; 5) доброго ґатунку пас до остреня бритви; 6) добрий пасок для переховку гроший, з якого тяжко згубити гріш і ніхто його не вкраде; 7) гарну устну гармонійку до грання, щойно дістали з Европи; 8) гарний золочений перстень з камінчиком. Ті вісім пожиточних річий дамо кождому ДАРОМ, хто замовить у нас згаданий годинник. Оферта важна лише на 30 день, отже хто хоче користати з нагоди, нехай не зволікає але сейчас вишле $1.00 задатку, а решту доплатить по отриманню річий. Гарантуємо вдоволення, або зворот гроший.

Памятайте, що ліпшої оферти і кращого годинника за ті гроші ніколи ніхто не давав і не буде давати. З Канади просимо надсилати всі гроші згори. Адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 NORTH IRVING AVE., Dept. 1002, CHICAGO, ILL.

НА РОЖДЕСТВО В СТАРІМ КРАЮ

Ті котрі желають бути в Европі і спільно зі своїми рідними пересьвяткувати **РОЖДЕСТВО** мають найлучшу нагоду тепер їхати під охороною нашого провідника Доб. Евгенія Рейховського, котрий відізджає в коротці до Европи. Доб. Рейховський буде помагати в всяких потребах в часі подорожи. А також буде слідити за Вашими баґажами, щоб Ви могли в цілости перевести на місце призначеня. Тому ті, що желають прилучитись до партії зволять ласкаво прислати 20 дол. завдатку на замовлення місця на корабли.

Всі желающі спровадити свою рідню до Америки мають найлучшу нагоду мати на услугах Доб. Рейховського, котрий їде в тій ціли, щоб віднайти Ваших рідних і привести їх до Америки. Ви можете самі зрозуміти яку велику поміч ми дамо для Ваших рідних котрі можливо ніколи не їздили та неможуть дістатись до Злучених Держав.

Се вже третий із ряду з наших представників котрого посилаєм до Европи на жаданнє наших клієнтів, щоб дати наглу поміч їх нуждаючій родині в старім краю. Отже хтоб хотів скоро спровадити свою рідню або передати грошеву поміч на **РОЖДЕСТВО** нехай сейчас напише до нашого банку.

ЯК ХОЧЕТЕ скоро вислати гроші до **КРАЮ**, то наш банк чесно Вас обслужить. Гроші вимінюємо після біжучого щоденного курсу та пересилаємо до краю **ТЕЛЕҐРАФІЧНО, МОНЕЙ ОРДЕРОМ І БАНКОВИМ ДРЕФТОМ** як найскорше і під повною ґарантією. **НАШ БАНК СТОЇТЬ В ТІСНІЙ ЗВЯЗИ З ЕВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВНИМИ БАНКАМИ,** тому всяка посилка єсть певна, скора і дешева. Посилаючі гроші через наш банк дістають **ОФІЦІЯЛЬНІ ПОСВІДЧЕНЯ „РЕСИТ"** яко запоруку своєї посилки, та доручаєм власноручно підписи краєвої почти.

У всіх потребах пасажирських і банкових просимо звертатись особисто або листовно на адресу: 41—

HENRY C. ZARO, BANKER,
39 COOPER SQUARE, DEPT. U. F. **NEW YORK, N. Y.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщення платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошення з 6 стрічок належить прислати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

В справі поміщуваних оголошень на адресу „Свободи", не належить запитуватися адміністрацію а писати прямо на таку адресу, яка є подана в часописи. Адміністрація не має обовязку відкривати імен сторін, даючих анонімну адресу.

Пошукую свого рідного брата **ВАСИЛЯ САДОВОГО.** Рік минув в червни як полишив мій дім і до сего часу не дає про себе звістку. Хтоби зі знакомих про него знав, або він самий нехай пише на адресу: MICHAEL SADOWSKI, Unionville, Mich. 149-52

Пошукую свого чоловіка, **МАРКА ВИНИЦЬКОГО.** Він виїхав до Пенсильвенії тому три тижні і не маю о нім жадної відомости. Хто подасть місце його побуту, дістане $5.00 нагороди, або Ти, мужу, зголосися добровільно. Моя адреса: MARIA WINICKA, 142 Hanley St., Hamtramck, Mich. 150-52

Пошукую свою сестру **МАРІЮ СУЗАНСЬКУ,** з села Городниця, повіт Гусятин, Гал. Має перебувати в Торонто, Канада. Від кількох літ не маю про неї вістки. Вона сама або хто про неї знає, зволить зголоситися до: PAUL SUZANSKY, 155 Washington St., New York, N. Y. 45ч51

Пошукую в дуже важній справі **МИХАЙЛА ОСЛАВСЬКОГО** з села Товмачик, повіт Коломия, Гал., котрий перед двома роками виїхав до Філядельфії. Хтоби знав о нім або він сам зволить зголоситися на адресу: ANDREW HRYHORCZUK, P. B. Box 493, Coraopolis, Pa. 51-52

Пошукую свою сестру **МАРІЮ СІЯК,** родом з Галичини, мала перебувати в Ню Йорку під прибраним театральним назвиском, беручи участь в концертах і представленнях. Звідси одержував її остaнні листи. Вона числить около 42 літ. Хтоби про ню знав або вона сама, зволить повідомити на адресу: JOZEF SIJAK, Tow. „Dnister", ul. Ruska l. 20, Lwiw, Galicia, Europe. 51,53

Повідомляю свого брата **ФЕДЬКА КОВБУС,** що я відізджаю до краю дня 14-го грудня з Ню Йорку, а читачів сеї часописи, котрі знають де він перебуває, прошу звістити його про мій відізд. СТЕФАН КОВБУС, Городенка, Галичина. 51-52

Пошукую своєї жінки **КАТЕРИНИ,** з роду Воробель, походить з села Лівна, пов. Добромиль, Галичина. Позіставила мене ще 16-го грудня 1918 р. і не дає о собі знати. Має перебувати в Ню Йорку або Бруклині, Н. Й. Хтоб о-ній знав або вона сама, прошу зголоситись на адресу: MICHAIL SYMCZYK, Box 2, Carteret, N. J. 51-52

Пошукую свого брата, **ЯСЬКА РОБАШЕВСЬКОГО,** в дуже важній справі. Тому 6 років як він перебував в Кліволенд, Огайо. Хтоби о нім знав або він сам, прошу зголоситися на мою адресу: СТЕФАН РОБАШЕВСЬКИЙ, Box 280, New Castle, Pa. 51-52

ПОКОНАЙТЕ СВОГО ВОРОГА.

Ваш небезпечний ворог є тут в Америці, а ним є те, що Ви не почуваєтесь тут як у себе в дома. Не можете поняти дійсного життя Американця, бо не можете з ним порозумітися і розмовитися задля незнання англійської мови. Нашою легкою методою Ви навчитесь мови протягом 3 місяців через почту. Сотки учеників вивчились в нашій школі. Маємо богато вдячних письм. Пробні лекції і подробиці висилаємо за 10 цнт. грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте: 02-04

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Пошукую **СТЕФАНА ЦИБУЛЬСЬКОГО, ІВАНА ЮЗВА і ДМИТРА КОНДРАТОВА.** Хтоби про них знав, або вони самі зволять голоситись на адресу: MICHAEL NEVIDOMSKY, R. F. D. 38, Port Byron, N. Y. 49-51

ЕКСТРА! Конець прийшов для злодіїв і ошустів! Хто Вас обікрав або ошукав? Де твій муж або жінка? Прийдіть зі своїми клопотами до нашого офісу до одинокого українського детектива Михаіла Геллес, капітана Резервової Поліції. Приймаємо справи по цілій Америці. Порада даром. Повне вдоволенне. Памятайте на адресу: MICHAEL GELLES, 299 Broadway, New York City — Telephone: Worth 3515. 100-

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі хай зголоситься до: 43-

IMMIGRANT AID CO., Inc.,
49 E. 7th Street, New York City.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ
КАЛЄНДАР
СИРІТСЬКОГО ДОМУ НА РІК 1921

Ціна 75 центів а на Канаду 1 доляр.

Замовлення належить посилати на адресу:

ORPHANAGE BOOK STORE,
832 NORTH 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

АДВОКАТ
O. H. DROEGE
49 E. 7TH ST., NEW YORK

Розмовитесь по українськи.
Години урядові від 4. до 8. пополудни кождого дня, окрім неділь і свят. 08—

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 EAST 17TH STREET,
NEW YORK, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493

ДО КРАЮ можете відїхати через ГАМБУРГ і другі порти працюючи на кораблі пару годин денно при легкім занятю. Звертайтесь сейчас до: 22—

GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich St., New York, N.Y.

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072.
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий. 144—
Наймодернійші електричні апарати.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цілковита і скора наука; приймаєсь кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛЬОМ. АДРЕСУВАТИ: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 933.

ЖМІЄЧНИК є одним з найліпших домашних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, коленя і болів грудий. Є помічне на болі голови, на болі суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болі горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до ґенерального аґента, залучаючи 3-центову марку на відповідь. 38ч—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕННЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

DETROIT, MICH.

Заходом співу тов. „Боян" відограється в неділю, дня 19. грудня (децембра) 1920 р. в парохіяльній гали при Кліперт Евеню І) **ДВА ДОМИКИ І ОДНА ФІРТКА,** комедія в одній дії, Льва Лотоцького. II) **СВІДКИ,** сценічний жарт в одній дії, Миколи Курцеби. III) Діточе представленне **СВЯТА ГОСТИНА,** образ сценічний в двох відслонах. Режисер: Василь Запотічний. Дірігент: Андрей Стисловський. Вступ: дуже низький. Початок о годині 7.30 вечером.

На сі комедії і на гостину св. О. Николая запрошує всіх громадян до численної участи — КОМІТЕТ. 50-51

ELIZABETH, N. J.

Заходом Українського Хору при церкві св. Володимира, відограється представленне **„БУВАЛЬЩИНА",** а по представленню зараз зачнеться **КОНЦЕРТ,** в суботу, 18. грудня, о годині 7-ій вечером в Lutwins Hall, 69 Southpark St., Elizabethport, N. J. Всіх Українців запрошує — КОМІТЕТ. 151-52

RHONE, PA.

Шкільні діти відограють представленне **СИРІТСЬКИЙ СВ. ВЕЧІР І ГОСТИНА СВ. НИКОЛАЯ,** в днях 18. і 19. грудня 1920 р., в шкільній гали при Center St. Початок о годині 7-ій вечер. Вступ 25 цнт., діти вільні. Управитель: Гр. Міхаліцький. Запрошуєсь до участи всіх громадян. 51

ПОЯСНЕННЄ.

В польській газеті „Дзеннік Польскі" в Дітройт, Міш., з дня 16. падолиста с. р. у виказі жертв на червоний польський хрест було між иншими імя Мр. Анджеевска $2.00. Богато Українців думають, що се моє імя. Тому я низше підписана сею дорогою заперечую і пояснюю: я пишу ся Мр. Андріївна а не Мр. Анджеевска. Дійсно мій батько називався (мабуть Ляхи назвали) Єнджейовскі, однак велика ріжниця між обома назвисками: Анджеевска а Єнджийоска. Тому всі Вп. крити хай будуть спокійні, та самі перестануть ходити по роздорожах, бо я задалека від сего, щоби споминати ворожий нам табор, а тимбільше ляцький. — **Марія Андріївна,** Дітройт, Міш. 151

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НЕДУГИ МУЩИН

Я є единокий специяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдавнійший істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре специяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фронт.

504 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 5 веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ реґулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда капсулька має напись з MIDY. Уникайте підробів.

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Тепер є щасливий, а думав, що не найде вже помочи.

До Д-ра Ганнона, 146 E. 14th Street, New York.

З радістю повідомляю Вас, що я находжусь в добрім здоровлю і я чуюсь дуже добре. Я роскажу Вам свої клопоти, які я перебув перед тим, як я зайшов до Вашого офісу. В часі коли я навідався до Вас, я Вам не сказав що я був під лікарським доглядом в Стамфорд від падолиста 1917 до мая 1918. Лікар не міг мені помочи і сказав мені, щоби я удався до якого доброго лікаря в Ню Йорку. Тоді мій приятель завів мене до специяліста, лікаря, котрий мав 30-літну практику на недуги, яку я терпів. Він оглянув мене і я оставав під його доглядом від мая 1918 до серпня 1919 р. Тоді я був втратив зовсім надію, як я прийшов до Вас. Богато можна написати про ті мої клопоти, але я є тепер дуже щасливий. Я завдячую Вам і бракує мені слів до висказання Вам моєї вдячности.

З поважанием

Mr. D. O'BRIEN

315 Greenwich Ave., Stamford, Conn.

27. падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу з потребуєте помочи специяліста прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім заняттю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного специяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослаблене, кровні і скірні недуги, мигається Вам в очах, слаба память слабі і неповні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, желудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАННЄ ЕЛЕКТРИКИ. ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ ЗАПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET,

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. попол. Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10 до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ПОЗІР! ТІ, КОТРІ ПОСІДАЮТЬ ПАТЕНТИ І ВИНАХОДИ, найдуть дорогу до маєтку просту і легку, як дорогу на баль або як з праці до дому, коли зголосяться по цінні пояснення, залучаючи копії своїх патентів, оригінальних рисунків або моделі і 4-ро центову марку. 40сч—

T. R. KRZYZANOWSKI,

421 Tecumseh St., Fall River, Mass.

DR. B. HOHENBERG

Звісний старокраєвий лікар, лічить чесно і ручить за успіхи. Кожда женщина або мущина що терпить на болі жолудка, слабости внутростий, легких, біль хребта, ревматизм, перестуду, чираки і кірні виниди, заворот голови і т. д., нехай прийде і особисто переконається про спосіб мого лічення. Затроєннє крови, заразливі хороби і їх наслідства лічиться найновійшим способом, основно. Операції мущин і жінок переводить в приватному шпиталю при участи славного віденського оператора. Головно пропуклину і сліпу кишку (appendicitis). Хто не може прийти особисто, нехай опише свої недомагання, а дістане совісну, безплатну пораду. 51-57

На відповідь залучити почтову марку.

DR. B. HOHENBERG

304—2ND AVENUE

помеж 17 a 18 улицею.

Офіс отворений кождого дня від 9. рано до 9. вечером.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

НОВИНКИ.

В обороні Турків.

В презвитеріянській церкві св. Стефана у Вінніпеґу (Канада) мав проповідь др. Роберт Фрю, котрий перебув 20 літ у Константинополи. Він сказав: „Страшний Турок не є такий страшний. Загально поширено вісти, що головним бажанням Турка є різати горла християн. Але я жив 20 літ посеред Турків, а моє горло ще ціле. Підчас війни я був їх вязнем і вони могли зробити зі мною, що хотіли. Можу тут сказати, що Турки не дуже зле зі мною обходилися, коли я був у вязниці, хоч се правда, що вязниці в Константинополи є ведені на лад Ріц готелю". Говорячи про Турків, др. Фрю представив їх яко людий лагідних, люблячих і гонорових. Щодо поведення їх у війні то він не знайшов ані одного британського офіцира, котрий би не признав, що Турок є чистим борцем, а се є більше ніж можна сказати про инших ворогів.

Треба мати $250, аби дістатись до Канади.

Канадійське правительство видало розпорядок з цілию обмеження іміграції ремісників і робітників, підвисшаючи суму, якою іміґрант має виказатися на границі, з 50 на 250 долярів. Се зділано в намірі запобіженя безробіттю, яке тепер зростає в Канаді. Нова постанова увійде в життє здовж сухопутної границі 15. грудня б. р., а в морських пристанях 1. січня 1921 року. Ся постанова не відносить ся до туристів і торговельних агентів, ані до Канадійців, котрі вертають із заграниці. Перший параграф згаданого розпорядку звучить: „Ніхто з іміґрантів з кляс механіків або робітників, чи то кваліфікованих чи некваліфікованих, не буде допущений до Канади, як не посідати-ме своїх власних гроший в сумі 250 долярів, а крім того гроший на подорож до його місця призначення в Канаді".

Канадійський кат про чужинців.

Сими днями загостив до поліцийного бюра в Торонто канадійський кат, Артур Елліс. В розмові він сказав, що сього року повішено в Канаді 29 людий. „Се найбільше число, -- говорив він — яке ми мали в Канаді у якімнебудь році. Минулого року повішено лише 14 осіб. За послідних 11 років, відколи я вішаю людий, я обчислив, що 98 процент із страчених були чужинці. Лише 7 Анґлійців я повісив за морд за послідних 11 років".

Мачуха продала свою пасербицю.

Пані Анна Лі Гонг з Бінгемтону, Н. Й., пару днів тому внесла прошеннє до суду, щоби дали їй розвід. У прошенню сказано, що її мачуха, мешкаюча в Ню Йорку, спродала її за 700 долярів її теперішному чоловікови. Вона мала всього 11 літ (тепер має 20), коли мачуха привезла її до Бінгемтону і там віддала її замуж. В тиждень по шлюбі вона втікла від мужа, але її зловили і назад йому віддали. Потім вона вдруге втікла від нелюбого чоловіка, але сим разом схоронилася до християнської місії для Китайців в місті Ню Йорку. Місія помагає їй тепер дістати розвід.

Жінки дорожіють.

Ціна жінок в краю Бурма (в полудневій Азії) так в остатних часах підскочила до гори, що молоді парубки, котрі тепер женяться, затягають довг, який треба буде платити ціле життє. В тім краю є такий звичай, що молодий платить теетеви за жінку певну суму гроший, яко відшкодованнє за втрату доньки-робітниці. Та коли підчас сплачування сього довгу молодий не вигодить у чім жінчиному батькови, то сей батько бере зараз доньку до себе; а буває і так, що продає її другому женихови. Тепер у цілім тім краю йде сильна аґітація, щоби знизити ціну жінок.

Фарбована вода за горівку.

В Сан Франціско ладували на корабель 27 бочок горівки, щоби відіслати її до міста Шанґаю в Хінах. Ся горівка представляла вартість $154,000. Пограничні власти перевели ревізію, отворили кожду бочку і пересвідчилися, що се не була горівка, але зафарбована вода. Власти здержали посилку і постановили арештувати купців, котрі ті бочки посилали.

Наставник у своїм криміналі.

Наставник вязниці у Вайтбури, Кентоки, зістав засуджений судією на 6 місяців вязниці. Він сидів у вязниці, але під своїм власним дозором, бо не був скинений з уряду наставника. Яко наставник він мав право випустити на волю перед часом тих вязнів, котрі добре справувалися. В такий спосіб він в коротким часі випустив себе на волю за добре поведеннє. Але судія инакше про се думав і казав увязнити його за те, що утік з вязниці. Тимчасом недавно тому були там вибори, підчас яких судія і наставник стали проти себе яко кандидати на повітового судію. Наставник вязниці зістав вибраний при виборах більшостю тисяча голосів.

Засуд грошевого спекулянта.

Карло Понці, про котрого грошеві спекуляції ми недавно писали, що давав 50 процент від вложених в його банкову інституцію грошій, і таким чином позбавив тисячі людий їх ощадностий, буде сидіти 5 років у повітовім арешті за уживаннє почти в ошуканчих цілях. Такий вирок видав судія Гейл у федеральнім окружнім суді.

Любов за кратками.

До стейтової вязниці в Міледжвіл, Джорджія, замкнено на один рік молоду дівчину за крадіж. Дівчина була досить гарна і в ній залюбився сторож вязниці. Одного дня ні сторожа ні гарного вязня не стало. Обоє втікли, щоби повінчатися.

КОРОТКИЙ ЧАС!

В книгарни „Свободи" можна купити слідуючі Різдвяні картки:

Ручно шовком вишивані, у формі книжочки з відповідними різдвяним віршом в середині....25 ц.

Ручно шовком вишивані звичайні, ціна ....15 ц.

Звичайні картки з малюнками Різдва Христового, ціна.......... 5 ц.

Пишіть на адресу:

"SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Як біда, то без кінця.

Кажуть, що є такий день, в якім уся біда спадає на чоловіка. Є такі люди, котрі не вірять у сей забобон, але один агент з Лос Анджелес твердо вірить, що се правда, бо він сам на собі переконався. Се сталося кілька днів тому назад. В саме полудне злодій украв йому з кишені $25. В годину пізнійше другий злодій украв йому валізку, коли їхав трамваєм. Пів години після того як пропала йому валізка він довідався, що злодії вдерлися до його кімнати в готели і закрали решту його річий. Пять мінут пізнійше викинули його з готелю за те, що підозрівав готельного слугу, що то він закрав його річи. Десять мінут пізнійше поліцай побачив в його кишени револьвер і всадив його до вязниці за недозволене ношеннє пального оружа.

ШКОЛИ ІНЖИНЕРІЇ.

В Злучених Державах істнує два роди інжінерських шкіл. Майже при кождім університеті заведено окрему лябораторію де учать інжінирства в незалежно від загальної програми даного університету, а в додатку до того, в Америці єсть велике число приватних інжінерських шкіл таких як Massachusetts Institute of Technology, Renselear Polytechnic Institute і Case School of Applied Science.

Курс инжінерії у висше наведених школах тревае чотири роки і єсть приступний для кождого чоловіка, що має до сього відповідні приготовання. В них можна спеціялізуватися в ріжних областях инжінерії.

Просвітне Бюро у Вашінгтоні видало недавно інформаційний обіжник для обзнакомлення чужоземних студентів з системою инжінерських шкіл, особливо тих, що приїхали сюда з полудневої Америки, поясняючи в нім ріжницю системи инжінерських курсів в школах Злучених Держав від тої-ж в полудневій Америці.

Оплата за науку в американських школах виносить від 150 до 300 долярів річно. В тих школах, що дістають фонди з державної каси, оплати за науку есть значно меньша, а для резидентів того стейту, де знаходиться школа, наука уділяється даром.

BROOKLYN, N. Y.

Представлення

ГОСТИНА СВ. ОТЦЯ НИКОЛАЯ

відограють шкільні діти **в неділю, дня 19. грудня с. р.,** в церковній гали при 162 Норт 5-та ул., Бруклин, Н. Й. Початок о годині 5-тій вечером. Вступ для дорослих 25 центів, для дітий лише 10 центів. Всіх Українців і Українок з Брукліна і околиці проситься о як найчисленнійшу участь.

51 КОМІТЕТ

КРИМ.

(З бюлетину географічного товариства).

Крим, прозваний Татарами „маленьким небом" і оспіваний в „Одисеї" Гомером став недавно гробом для російської армії генерала Врангля і звернув на себе очі цілого світа. Нині, мала дитина знає дещо про Крим; про сю маленьку країну, котрої розмір обнимає заледви 9,900 квадратових миль і рівняється державі Вермонт. Сей маленький остров лежить на полудне від Росії між Чорним і Азовським морями сполучений з важнійшими російськими центрами, зелізними й пароплавними лініями. Головними портовими містами на Кримі суть Севастополь і Ялта.

Чудова природна архітектура й незвичайно здоровий клімат, від ряду літ примамлювали на Крим богатих туристів з ріжних країв Европи, котрі їхали туда любуватися природою.

Крим пишається чудовими модерними готелями й парками де богата кляса російської суспільности проводила зимові ферії. Російські царі і шляхта мали там свої окремі палати. Одним словом кажучи, природа наділила ту невелику країну незвичайним богатством яким не може похвалитися ніяка друга країна в Европі.

За посідання Криму провадилися завзяті війни вже в давну давнину. В історії пишеться, що першими мешканцями Криму були Кімеряни, котрі дали назву сій країні. Пізнійше прийшли Келти та близьке племя Велшів, котре панувало на Кримі до упадку грецької держави. Опісля прийшли грецькі кольоністи і поселилися на берегах Чорного моря але по приході туда Гунів, вони мусіли з Криму забиратися.

Гути також там довго не були, позаяк Татари їх прогнали і під проводом свого Хана зорганізували на Кримі магометанську державу, котрої столичним місцем був Бахчисарай, де ще й нині можна оглядати палату згаданого Хана. В 1771 році Крим завоювала цариця Катерина Велика і він був складовою частю російської держави аж до упадку царизму в 1917 році.

Людности на Кримі перед війною числили на 2,000.00 душ. Більшу часть кримського населення становить татарська раса змішана з грецькою й італійською кровю.

ЩО Є НАЙБІЛЬШ НЕЧИСТЕ У ЧОЛОВІКА?

Не один чоловік мав би на сей запит скору відповідь, однак помилив би ся. Найбільш нечисте у чоловіка є те, що ми вважаємо за найчистійше, а се уста. В уста вкладаємо розмаїту їду, а зубами размелюємо її. Однак між зубами лишаються останки, які киснуть, гниють і з уст виходить неприємний віддих. В уста вкладають люди файку, циґара з дехто „чю" жує або ґуму, пють всілякі напої, загалом всьо переходить устами заки дістанеться до жолудка. Жолудок є більш чутливий чим уста; як би в него вложив „чю", то обернув би ся другою стороною. Однак посередно жолудок відчуває все, що пережувають уста. Богато є потрав, які жолудок не зносить і тому треба йому помочи. А одиноким помічним лікарством є Босака Лічниче Гірке Вино. Той лік порушує всі останки що лишаються нестравленими в жолудку, і тим робом усуває немилий віддих. Лік сей помічний на оспалість, жовтячку, трясцю, ослабленнє зору, печінку, кишки і инші внутрости людські, що посилюють ся кровю, а кров як звісно кормить цілий орґанізм; тимсамим Гірке Вино є знаменитим средством для цілого орґанізму. Продаєтьс в друґсторах, або можна набути у фабриканта: BOSAK MANUFACTURING COMPANY, Scranton, Pa.

КУПУЙТЕ

СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА РІК 1921

І укращуйте ними вашу хату. Маємо дуже гарні религійні календарі в кольорових образах:

1. Ісус Христос.
2. Матер Божа.
3. Матер Божа з Дитятком.
4. Тайна Вечеря.
5. Ісус в Оливнім Городі.

До кождого образа є причіплений великий календарійом з червоними святами і неділями.

Поодинокий календар коштує 50 центів, а 5 календарів нараз вишлемо за $2.00.

Кромі календарів религійних маємо великий вибір календарів світських з гарними малюнками і краєвидами, по тій самій ціні.

Пошукуємо агентів до розпродажі наших календарів.

Пишіть до нас і присилайте замовлення і гроші на адресу:

HRISHKO BOOK STORE,

437 NORTH 6th AVENUE, SCRANTON, PA.

ПРИЯТЕЛІ РОЗКАЖУТЬ ДРУГИМ.

Таким робом ширится слава.

E. E. Von Schlick, 210 Third Ave., Pittsburgh, Pa., отримав тисячі листів з признаннями; в одних письмах говориться як Болгарський Чай на Кров усунув перестуду; в других сказано як захоронив від інфлюензи і запалення; в инших описують вилічене ревматизму, запорів, а остані розказують як справили своє черево і жолудок.

Не дивниця отже що міліони людий признають сей знаменитий лік як конечний в першій помочі хворому. Читач не пожалує если еще сегодня купить в друґсторі Болгарський Чай на Кров, а в короткому часі певно порадить і другим набути сей помічний лік. Если друґсторник не має на складі, належить замовити почтою, висилаючи $1.25 на одну пачку більшої величини, або $3.15 на три пачки, а $5.25 на шість пачок. Адреса: H. H. Von Schlick, President Marvel Products Company, 29 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ПОМОЧИ РОДИНІ НА РОЖДЕСТВО.

УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КО.

ФІЛІЯ АМЕРІКАН ЕКСПРЕС КО.

Висилає під ґваранцією доляровими чеками гроші з лістою до Земельного Банку у Львові так, що гроші будуть виплачені в протягу чотирох тижнів. За гроші повна ґварантія. Гроші тепер вислані, будуть доручені перед Святами.

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ В ПРОТЯГУ 24 ГОДИН.

Купимо Вам шіфкарти по ціні компанічній на найліпші експресові кораблі.

Пишіть лише до одинокої чисто української Експортової Компанії.

Ukrainian Export Co., Inc.

318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІЯ: 634 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

ФІЛІЯ: 24 VAN BUREN STREET, PASSAIC, N. J.

ПОСИЛАЙТЕ ГРОШІ НА РІЗДВЯНІ СВЯТА В УКРАЇНУ, РОСІЮ, ГАЛИЧИНУ І ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНУ

через наш Банк — під стейтським доглядом

НАЙКРАЩИЙ ДАР ДЛЯ ВАШОЇ РІДНІ В СТАРІМ КРАЮ СЕ МОНЕЙ-ОРДЕР

ADLER, SALZMAN & ADLER

УКРАЇНСЬК БАНКИРІ

Пересилаємо гроші після найнищого денного курсу в дуже короткому часі із запорукою доставки, також можемо депозитувати ваші гроші в якому хочете банку в Старім Краю і доставимо вам банкову депозитову книжку. 142ч—

КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на всі лінії після ціни корабельних компаній, потрібні документи, паспорти, віза дістанемо вам в незвичайно короткому часі.

СВОЇХ РІДНИХ если бажаєте спровадити до себе, ми дамо вам безплатні інформації.

ПРОДАЖ І КУПНО ФАРМ, ДОМІВ І ЛЬОТІВ.

Памятайте наш адрес:

ADLER, SALZMAN & ADLER,

АВТИРОЗОВАНИЙ СТЕЙТОВИЙ БАНК

51-53 CONGRESS AVE., NEW HAVEN, CONN.

ДОБРА ВІСТЬ ДЛЯ НЕДУЖИХ

Я переніс свої офіси до власного будинку під **120 EAST 29TH ST.** (близько Лексінґтон Евеню). Попит за моєю лікарською услугою став так великий, що мій льокаль оказався рішучо за малий для обслуги сильно зростаючої моєї клієнтелі. Коли Ви терпите на ослабленне нервів, битє серця, ослабленне легких, примру утому, завороти, болі голови з маченнем, ослабленне членів тіла, гнилі рани, чиряки, катар, болі горла, болі жолудка і прищі? Сі недуги як і много инших є часто першими признаками наближаючоїся утрати здоровля і сили. Віддайтесь лiченню в початках доброму лікареви.

Важні успіхи.

Лічене електрикою і праме застрікуванє в кров серумом, ваксиною і бактеріною, які я уживаю, выказали добрі успіхи. Порадьтеся мене тепер. Не відкладайте на другий день.

Недужі мущини і женщини. Не терпіть. Не зневірюйтесь. Прийдіть до мене ще нині і зверніть на дорогу до здоровля і щастя. В многих случаях всяка недуга погіршуєсь, коли її не дається сейчас лікарську поміч. Віддайтесь мені в опіку. Скористайте з мого довгого досьвіду в лiченю хронічних, нервових, шкірних і кровних клопотів. Факти про те, що я поміг тисячам людий повинні Вас упевнити, що і Вам поможу. Запрошуєсь Вас відвідати мене.

Я ЛІЧУ свіжі і хронічні доляливости, як прим. кровні, шкірні і нервові клопоти, недуги жолудкові, кишок і печінки, також ревматизм, болі в крижах і ВЯЗАХ, болі голови, запір, завороти, прищі і катар голови, носа і горла.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ. АЛЕ НАВІДАЙТЕСЬ СЕЙЧАС.

МОЯ ЛЯБОРАТОРІЯ є добре засоблена у великий ряд ЛІКІВ для всіх недуг, які я лічу, і коли даю недужому лік, то знаю добре, що він дістане і маю певність про чистоту і силу тих ліків.

УЛАДЖЕННЄ ОФІСУ містить найновійші ЕЛЕКТРТИЧНІ, ХІРУРГІЧНІ І МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і я маючи повну опитність про їх застосованнє можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

DR. LEWIS

120 EAST 29th STREET, Близько Лексінґтон Евеню. NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТИ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найліпших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішуче лічить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лічить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один долар не заплатите, аж Ви зістанете вилічені. — Години урядові: від 10. до 5. У вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1.

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., (Близько 75-тої улиці). NEW YORK

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер з Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаєсь до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьтеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Запишіться до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по каталоґ

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

РОДИМЦІ!

ХТО БАЖАЄ ВІДЇХАТИ ДО КРАЮ, АБО СПРОВАДИТИ КОГО ДО АМЕРИКИ

— ЧЕРЕЗ —

АНТВЕРПЕН ГАМБУРҐ РОТЕРДАМ ТРИЄСТ

— І —

ИНЬШІ ПОРТИ, НЕХАЙ УДАЄ СЯ ОСОБИСТО, АБО ЛИСТОВНО З ЗАМОВЛЕНЕМ ШІФКАРТИ ДО ЗВІСНОЇ КОЖДОМУ І ТАК ДОВГІ ЛІТА ІСТНУЮЧОЇ АГЕНЦІЇ, ГРИГОРИЯ КУНАШЕВСЬКОГО, ПРЕДСТАВИТЕЛЯ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.

ВИПОВНЯЄМО АПЛІКАЦІЇ НА СПРОВАДЖЕННЄ З КРАЮ, ЯК ТАКОЖ І НА ПАШПОРТИ ВІДЇЗДЖАЮЧИМ ДО КРАЮ.

ДЛЯ ТИХ ОДНАК, ЩО МЕШКАЮТЬ ПОЗА НЮ ЙОРКОМ, ВИСИЛАЄМО ВСЯКІ ПОРАДИ В ТІЙ СПРАВІ ЛИСТОВНО.

ШІФКАРТИ З КРАЮ

ДЛЯ ОСІБ, КОТРИХ БАЖАЄТЕ СПРОВАДИТИ ДО АМЕРИКИ, МОЖЕТЕ ТАКОЖ КУПИТИ В НАШІМ БЮРІ, ЧЕРЕЗ АНТВЕРПЕН, ГАМБУРҐ, РОТЕРДАМ І ТРИЄСТ ЗАЗНАЧУЮЧИ ПРИ ТІМ, ЩО МОЖУ ДАТИ ВЕЛИКУ ПОМІЧ ПРИЇЗДЖАЮЧИМ ПРИ ВИСІДАНЮ В НЮ ЙОРКУ.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО КУРСУ.

УВАГА!

ЕСЛИ ХОЧЕТЕ ЯК НАЙСКОРШЕ ВІДЇХАТИ ДО КРАЮ, ТО ПРИХОДІТЬ ДО НАС А СПОВНИМО ВАШІ БАЖАННЯ. МИ ЗАОПІКУЄМ СЯ ВАМИ І ВАШИМ БАҐАЖОМ ПОЧАВШИ ВІД СТРІЧІ НА СТАЦІЇ КОЛІЙОВІЙ, АЖ ДО ВІДПЛИВУ КОРАБЛЯ. КОЖДИЙ ХТО СКОРО ВІДЇХАВ, АБО ПРИЇХАВ З КРАЮ, ТО ТІЛЬКО ЧЕРЕЗ АГЕНЦІЮ Г. КУНАШЕВСЬКОГО.

G. KUNASHEVSKY, 179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

ПЕКЛО В ХАТІ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

НЕДУЖІ МУЩИНИ і ЖЕНЩИНИ

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

В ЯКОЮНЕБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, І НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКУ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ її МОЖНА НАЙТИ.

І ВЕРТАЙТЕ ПРАВОЮ ДОРОГОЮ ДО ДОБРОГО ЗДОРОВЛЯ.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне ўладжене. Все тут як найліпше для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспішне застосоване найновійших наукових метод.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-ої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділі від 10. рано до 2. попол.

Коли Ви не могли найти досі пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лічению.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ 96—

на ослаблене нервів, болі в крижах втрату памяти, битє серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болі голови, дрощі, привидя, ослаблене членів тіла; болячи, скірні виниду катар, пече Вас горло, болі жолудка і в крижах, болі горла, горячку, запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є першою превісою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.

Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, в помочу Вам в скорім часі. Я лічу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Бадане безплатне, коли недужий віддасть ся лічению. Порада зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволікане є небезпечне.

DR. COLHOUER, 717 LIBERTY AVENUE, PITTSBURGH, PA.